

NAŠ LIST

6 | POSLEDICE NOVEGA ZAKONA

10 | PUSTITE NAM DELATI!

18 | NOVA ZNAMKA - ALPACEM

Alpacem

Pri projektu Drugi tir uspešno sodelujemo s podjetji Alpacem Betoni, d.o.o., Kolektor CPG, d.o.o., Euro – Asfalt, d.o.o., in Yapi Merkezi.
Fotografija: Miran Kambič.

Naša želja je uspešno delovanje, ki koristi kupcem, zaposlenim, podjetju, lokalni skupnosti in državi.

dr. **Tomaž Vuk**, predsednik uprave

Za nami je zelo aktivna in pestra prva polovica leta. Dobro smo načrtovali za letošnje leto in dobro smo oddelali načrtovano. Vsebina Našega lista pričča, da smo bili v celi ekipi izjemno aktivni in pri tem tudi uspešni.

Žal smo se letos soočili tudi z zakonsko zahtevo, ki danes ni izvedljiva. To za naše podjetje in ekipo predstavlja veliko preizkušnjo. Sprememba zakona o okolju od nas zahteva nekaj, česar danes ne more izpolniti nobena cementarna v Evropi. Tehnološke rešitve, ki bi omogočale prilagoditev cementarne spremenjenemu zakonu, preprosto še niso dostopne.

Z leti trdega dela in vizijo razvoja smo v preteklih letih s sodelavci zgradili cementarno, ki lahko tekmuje s katerokoli cementarno v Evropi. Pripravili smo pogumen načrt za razvoj cementarne z najsodobnejšimi tehnološkimi rešitvami.

Gradimo tim sodelavcev, ki se bo lahko soočal z izzivi modernega časa. Pri iskanju najboljših rešitev sodelujemo z domačimi partnerji in s podjetji iz celega sveta. Vse to se lahko sesuje, kot hišica iz kart, če bomo morali zaradi nerazumne zakonske ureditve prenehati z delovanjem. Zaveza vodstva podjetja in zaposlenih je, da se bomo za svoje delo borili do konca. To se je lepo pokazalo tudi na protestih v začetku leta. Hvala sodelavcem in vsem, ki ste nas ob tem podprli.

Naša želja je uspešno delovanje, ki koristi zaposlenim, podjetju, kupcem, lokalni skupnosti in državi. Pustite nam delati to, kar znamo najbolje. Z našimi proizvodi gradimo prihodnost za generacije, z našimi partnerji tkemo trdne vezi. To nam je v veselje. Osnova za vse je usklajena ekipa in jasna vizija. Hvala vsem za prvi polčas. Želim vam lepo poletje.

Pri projektu Spektra smo uspešno sodelovali s podjetjem Betontrade, d.o.o.

YouTube kanal Alpacema Cementa

LinkedIn profil Alpacema Cementa

UREDNIŠTVO

Skupina Alpacem

Peter Korenjak, vodja odnosov s skupnostjo in zaposlenimi (odgovorni urednik)

dr. Tanja Ljubič Mlakar, vodja ekologije in sistemov (članica)

Sašo Seljak, razvoj (član)

Ina Zupanc, poslovanje (članica)

DOPISNI ČLANI

Tanja Šuligoj, Alpacem Inde, d.o.o.

Marjana Šuligoj, Alpacem Kamnolomi, d.o.o.

Mitja Šuligoj, Alpacem Kamnolomi, d.o.o.

Metka Grbec, Alpacem Beton, d.o.o.

Lojzka Reščič

Glasilu je brezplačno in ni namenjeno prodaji.

Publikacija se uvršča v 6. točko

Priloge I ZDDV-1.

FOTOGRAFIJE

Arhiv skupine Alpacem in pri posameznih fotografijah navedeni avtorji.

NASLOVNICA

Alpacem Cement

IZDAJATELJ

Alpacem Cement, d.d., za skupino Alpacem, glasilo@alpacem.si

NAKLADA

3.800 izvodov

Vsebina

ALPACEM CEMENT	6
Tomaž Vuk: Papir prenese vse, cementarna ne	6
Gonilo rasti so bili infrastrukturni objekti	15
SKUPINA ALPACEM	17
Inovativne betonske klopce	20
Ekološki ukrepi	27
PRILOGA	28
12 trajnostnih zgodb	28
SODELAVCI	34
Sodelavec Mladen Miklavčič rešil življenje voznici	34
LOKALNA SKUPNOST	36
Tematska pot Deskle	42
ŠPORT IN REKREACIJA	45
Izjemni rezultati twirlerk	45
SODELOVANJE	48
Oblikovalske zasnove iz betona na razstavi	48
KRIŽANKA	50
POBARVANKA	51

TOMAŽ VUK:

Papir prenese vse, cementarna ne

Vir: poobjava celotnega intervjuja iz revije Reporter (4. marec 2024)

Jeseni lani so Inštitut 8. marec, društvo Eko Anhovo in Dolina Soče ter Civilna iniciativa Danes s podporo volivcev v Državni zbor Republike Slovenije vložile spremembe Zakona o varstvu okolja. Četudi gospodarska združenja na čelu z Gospodarsko zbornico Slovenije opozarjajo na to, da bo predlog zakona vplival na več sto podjetij po celi Sloveniji, pa se javna razprava večinoma vrti okoli cementarne Alpacem Cement. Zdi se, da so predlagatelji zakona in Alpacem Cement v svoji argumentaciji obstali vsak na svojem bregu predvsem pri vprašanju, ali je izenačitev mejnih vrednosti emisij snovi pri sežigalnicah in cementarnah sploh tehnično izvedljiva. O tem smo povprašali predsednika uprave Alpacem Cement dr. Tomaža Vuka.

Je torej izenačitev mejnih vrednosti emisij snovi pri sežigu in sosežigu tehnično sploh mogoča?

Ne, ni tehnično mogoča. V Alpacem Cement bomo izvedli tiste posodobitve, ki so tehnično izvedljive za cementarne. Česar pa še nihče na svetu ni niti razvil niti izvedel, pa tudi mi ne moremo obljubiti. Pozivam, da se ta zakon zavrne in pripravi novega, ki bo tehnično izvedljiv. Namreč najhitreje

bomo dosegli zmanjšanje emisij, če bomo skupaj naredili zakonodajo izvedljivo. Poudarjam, da ne nasprotujemo zaostrovanju okoljskih in emisijskih standardov v industriji, torej tudi ne v cementarnah.

To trdijo tudi predlagatelji.

S predlagatelji imamo več skupnega kot se zdi. Oboji se zavzemamo za zniževanje emisij in vplivov na okolje. Oboji si želimo, da se proizvodnja cementa v Anhovem nadaljuje. Torej se moramo pogovarjati o tem, kako lahko dosežemo oba cilja.

Cilja ni mogoče doseči znotraj torej tega zakona, zakaj ne?

Ne, ker je predlog zakona v tehničnem smislu nepremišljen in ga ni mogoče izvajati v praksi. Izenačitev zahtev za emisije iz cementarne z zahtevami iz zadnjih BAT zaključkov za sežigalnice ni uvedla še nobena cementarna na svetu. Na trgu takih tehničnih rešitev ni razvitih, kupiti jih ne more nihče, niti Alpacem Cement.

Če imajo sežigalnice to tehnologijo, zakaj je ne bi mogli namestiti tudi v sosežigalnicah oziroma cementarnah? Zakaj ne kupite te?

Gre za dve različni tehnologiji, ki ju ne gre tako enostavno enačiti. To je približno tako, kot če bi Slovenija za lokomotive v zakonu predpisala emisije kot veljajo za avtomobile. To je sicer v pravnem smislu mogoče, a v praksi bi to pomenilo, da v Sloveniji ukinemo transport z vlaki na tirih, ki niso elektrificirani. Tako je tudi pri sežigalnicah in cementarnah, tehnologij ni mogoče enačiti, zato nihče na trgu še ni razvil tehnologije, ki bi jo lahko uporabljale tako sežigalnice kot cementarne. Zato take tehnologije Alpacem Cement ne more kupiti. Papir prenese vse ideje, cementarna pač ne.

V primeru sprejetja zakona bi nekaj časa imeli za prilagoditev. To ni dovolj časa za razvoj tehnologij?

Zakon predvideva zelo kratko prilagoditveno obdobje. Za razvoj novih rešitev pa razvijalci rešitev potrebujejo bistveno več časa. Opozarjam, da Alpacem Cement ni razvijalec tehnologij, temveč proizvajalec cementa. Za razvoj tehnologij v cementni industriji so odgovorna za to specializirana podjetja. Razvoj tehnologij pri njih traja po

10 let, gradi se najprej manjše pilotne naprave, nato se testira v industrijski velikosti, pogosto je potrebnih več iteracij. Alpacem Cement pa je proizvajalec cementa in se ukvarja z razvojem cementa. Razvoj tehničnih rešitev, ki jih predlagajo nevladne organizacije, je torej odvisen od specializiranih podjetij. Pričakovati, da bodo take rešitve razvijale za eno cementarno v tako kratkem obdobju, je utopično. V uvidu moramo imeti tudi dejstvo, da bo Slovenija edini trg, kjer bi se take tehnologije uporabljale, medtem ko razvojna podjetja delujejo mednarodno in nimajo interesa razvijati rešitve za en majhen trg.

Kako poteka ta razvoj?

Tu gre za razvoj, ki nima zagotovljenega uspeha. Včasih je potrebno več iteracij, da dosežemo cilj. Tudi ne govorimo zgolj o enem parametru, ampak o več parametrih emisij in več tehnologijah, ki bi jih bilo potrebno na novo razviti. Tega se ne počne na eni napravi, ker postane sicer naloga prezahtevna. Ne pozabimo, da je potrebno ob tem voditi tudi proizvodni proces, ki je že sam zelo zahteven. V Evropi se posamezne rešitve preizkuša na različnih napravah in se nato znanje deli. Na koncu to pristane v BAT zaključkih. Osnovna ideja IED direktive je da se industrijo spodbuja k iskanju boljših rešitev. Ne da pa se

prehitevati stvari. Da je neka rešitev, ki prinaša okoljske izboljšave pripravljena za industrijsko uporabo, da lahko deluje vse dni v letu in več let, da je varna za obratovanje, da je energetsko varčna in ekonomsko izvedljiva potrebujemo navadno desetletje razvoja. nita protestirajo proti okoljevarstvenikom, ki jih očitajo zavajanje.

Ali bi zdaj sledili zakonodaji za cementarne ali za sežigalnice?

To je dobro vprašanje, nanj mora odgovoriti predvsem pristojno ministrstvo. Po mojem mnenju bi gotovo morali slediti zakonodaji za cementarne, ker proizvajamo cement. Ta predlog zakona pa nas zavezuje tudi BAT zaključkom za sežigalnice glede emisij. To pomeni dvojni cikel prilagajanja v primerjavi z drugimi. V vsakem primeru je to anomalija sistema, ki ga prinaša IED direktiva in EU zakonodaja na tem področju.

Se to res dogaja, zapiranje tovarne, če bo zakon sprejet? Ali niso vaše trditve populistične?

Če bo zakon sprejet v tej obliki, potem to lahko vodi ne samo v zaprtje Alpacem Cement, ampak celo v konec cementne industrije v Sloveniji. Namreč nobena cementarna na svetu ne bo morala spoštovati tega slovenskega zakonodajnega

unikuma. Torej ne samo, da bo v Sloveniji vrata zaprl Alpacem Cement, niti druge cementarne tukaj ne bodo investirale, ker tehnično nihče ne more izvajati tega zakona. Slovenija se je torej odločila, da se zavestno odreka svojemu cementu in da bo postala 100-odstotno odvisna od uvoza. Naši zaposleni se zavedajo, da bodo najbolj prizadeti zaradi tega zakona, 356 zaposlenih bi lahko izgubilo svoja delovna mesta in to v regiji, ki ne ponuja veliko zaposlitvenih možnosti. Ko so se odločili za protest, smo jih v upravi v vseh pogledih podprli. Naši zaposleni delujejo po lastni svobodni volji in v lastnem interesu, da zaščitijo svoja delovna mesta. Te pravice jim ne smemo odrekati, še manj pa očitati.

Zakaj ne vložite več denarja in zmanjšate emisije?

To je tisto, kar želijo NVO-ji, ministrstvo in vsi drugi, zakaj jim ne prisluhnete?

Naša zavezanost k izboljšanju okoljske situacije je očitna iz našega javno predstavljenega cilja, da do leta 2035 dosežemo CO₂ nevtralno proizvodnjo. Za to bomo v posodobitve v tovarno vložili več kot sto milijonov evrov. A pri teh posodobitvah bomo uporabljali tehnologijo, ki obstaja na trgu in je tehnično primerna za cementarne. To je edina razlika, edini šum v komunikaciji. Slovenija naj spremeni zakonodajo na način, da moramo za zaostritev okoljskih standardov izvajati rešitve, ki so tehnično izvedljive in ki obstajajo na trgu. Take tehnično izvedljive spremembe podpiramo.

Eden od argumentov, zakaj ni potrebe po spremembi zakona, je bil, da čeprav tehnologija še ne obstaja, jo bo mogoče razviti v 4 letih. Ali to ni mogoče? Ste bogato podjetje.

Moram poudariti, da smo pripravljeni uvesti razpoložljive rešitve, take, ki zagotovo privedejo do željenih emisij in so tehnično izvedljive. Uvesti v cementarnah preizkušene tehnične rešitve smo pripravljene izvesti v prehodnem obdobju, ki ga prinaša ta zakon. In to smo načrtovali še pred predlogom tega zakona, zato smo oddali vlogo za

dovoljenje. Ne moremo pa obljubiti nečesa, kar še ni preizkušeno v cementni industriji in česar ni izvedel še nihče. Za to je potrebno več časa. Navadno potrebujemo za pripravo projektov, za naročilo na trgu obstoječe tehnologije ter opreme in izvedbo od 2-3 leta. To velja, ko tehnološko rešitev poznamo. Razvoj nove rešitve – kot predvideva zakon - pa traja precej več časa; še posebej, če gre za uvedbo več različnih tehnologij za več emisijskih parametrov, to lahko traja tudi 10 ali več let. Uvajanje nepreizkušenih rešitev za sežigalnice v cementarni je neodgovorno.

Kaj pa je odgovorno, tako ne gre več naprej?

Alpacem Cement je v implementacijo tehnološko že razvitih rešitev v cementarnah pripravljen do leta 2035 investirati več sto milijonov. Gre za že poznane tehnološke rešitve za cementarne, imamo garancijo podjetij, ki se ukvarjajo z razvojem teh rešitev, da je to mogoče. Ponavljam, pripravljene smo narediti vse, da zmanjšamo svoje vplive na okolje – a v okviru tehničnih možnosti za cementarne. Zato potrebujemo nov zakon.

Zadnji časi so za naše podjetje čas težkih preizkušenj

Uredništvo

Protestni shod

Jeseni 2023 so nevladne organizacije, na čelu z lokalnimi nevladnimi organizacijama Eko Anhovo in CI Danes, v parlamentarno proceduro vložile novelo Zakona o varstvu okolja. Zakon je bil sprejet letos aprila in za naše podjetje pomeni velik pretres.

Spomnimo, namen zakona naj bi bil, da se zaostri okoljski monitoring za večje onesnaževalce v državi ter da se tako imenovane 'mejne vrednosti za sežig in sosežig' izenačijo. Nevladne organizacije so v kampanji poudarjale, da je zakon namenjen zaščiti okolja, četudi je bilo jasno, da zakon prinaša nepopravljive negativne posledice za številna podjetja, za celotno slovensko gospodarstvo in bodoče investitorje.

Proti zakonu se je dvignil enoten glas gospodarstva. Kar osem gospodarskih združenj je opozorilo, da zakon prinaša številne nezakonite in neustavne obremenitve za celotno gospodarstvo. Gospodarska zbornica Slovenije, Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije, Slovensko-nemška gospodarska zbornica, Združenje Advantage Austria Ljubljana, Obrtno podjetniška zbornica Slovenije, Združenje delodajalcev Slovenije, Britansko – slovenska gospodarska zbornica in Trgovinska zbornica Slovenije so glasno in v en glas

zagovarjale dejstvo, da gospodarstvo potrebuje predvidljivo poslovno okolje, ki je hkrati evropsko primerljivo. Slovenija si ne more privoščiti strožjih pogojev delovanja za gospodarstvo, še posebej zaradi gospodarskega ohlajanja in poplavlne obnove Slovenije.

Zakon je bil predmet javne obravnave dolge mesece in postalo je jasno, da so nevladne organizacije zakon spisale s ciljem zaprtja edine cementarne v Sloveniji.

Vodstvo cementarne je skupaj z lastniki vse mesece vodilo odprt dialog s predstavniki politike, družbe in gospodarstva. Pojasnjevali smo, da je cementarna zavezana najstrožjim okoljskim standardom ter da ne nasprotujemo nobeni zakonodaji, ki prinaša višjo zaščito okolja in zdravja ljudi.

A hkrati smo jasno opozorili, da morajo biti zakonske obveznosti tehnično izvedljive. Zakon od edine cementarne v Sloveniji zahteva izpolnjevanje tako strogih mejnih vrednosti, da jim ne more slediti nobena cementarna v Evropski uniji. Preverjena tehnična rešitev v industrijskem obsegu, ki bi omogočila prilagoditev cementarne na nove

mejne vrednosti, namreč ne obstaja. Brez strokovnega dialoga in iskanja izvedljivih rešitev za cementarne lahko nov zakon v najslabšem primeru privede do zaprtja cementarne, ki sicer danes že spada med najsodobnejše v Evropi. To bi imelo daljnosežne posledice ne le za 800 delovnih mest, povezanih s cementarno v regiji, ampak tudi za razvoj cementne panoge v Sloveniji in za slovensko gospodarstvo. **Brez domačega cementa bi bila država 100-odstotno odvisna od uvoza iz tujine.** Poleg Malte, ki ima petkrat manj prebivalcev kot Slovenija, bi postala Slovenija edina država članica EU, ki nima lastne proizvodnje cementa kot osnovnega gradbenega materiala. To bi pomenilo tudi korak nazaj na področju krožnega gospodarstva, katerega nepogrešljiv del je cementarna. Prav tako bi Slovenija izgubila razvojno priložnost vredno okoli 300 milijonov evrov v razogljičenje proizvodnje cementa.

V skupini Alpacem ves čas svojega delovanja iščemo najbolj inovativne tehnološke rešitve in smo po mnogih kazalnikih paradni konj v svoji panogi. Po energetske učinkovitosti in okoljskem odtisu spada cementarna v Anhovem med najboljše v Evropi. Alpacem Cement, d.d., namerava to pot nadaljevati tudi v prihodnje. Cilj ogljično nevtralne proizvodnje cementa do leta 2035 še dodatno krepki prizadevanja edinega proizvajalca cementa v Sloveniji.

Kot smo napovedali že ob sprejemu zakona, bomo ščitili interese družbe in zaposlenih z vsemi močmi.

Zadnji časi so za cementarno časi težkih preizkušenj. Prihodnost je negotova tako za nadaljnje delovanje cementarne kot tudi za naše zaposlene. Želimo ostati trden steber našega lokalnega okolja in Slovenije. Vendar bomo za to potrebovali podporo.

Jasno in glasno smo povedali: Pustite nam delat!

Uredništvo

Spomladi je na predlog nevladnih organizacij Državni zbor sprejel zakon, ki ogroža obstoj podjetja, delovna mesta zaposlenih in bodoči razvoj v Srednjem Posočju. V času sprejemanja zakona za glas zaposlenih v javnosti ni bilo posluha, zato so za njegov odmev poskrbeli tudi sindikati in svet delavcev ter številni zaposleni, ki ste se na različne načine izpostavili, da bi bil slišan tudi vaš glas.

»Na pobudo sveta delavcev in reprezentativnih sindikatov podjetja smo se bili primorani oglasiti, ker smo bili neslišani z vseh strani in ker resnica o posledicah načrtovanih sprememb Zakona o varstvu okolja nikakor ni hotela priti na dan. Nismo hoteli dovoliti, da bi lokalne civilne iniciative in ljubljanske nevladne organizacije govorile v imenu zaposlenih v Alpacemu Cementu (prej Salonit Anhovo) in v imenu vseh prebivalcev občine in regije. Zaznali smo stisko zaposlenih, zato smo se aktivirali na več področjih – lokalno in širše – z namenom pojasnjevanja in iskanja pomoči ter podpore. Veseli smo, da so naše aktivnosti sprožile pozitivne odzive, tako v medijih, kot pri širšem krogu ljudi. Razplet v parlamentu je bil vseeno negativen. Pred vsemi je težko obdobje. Vendar ne bomo obupali in borili se bomo še naprej. Verjamemo v naše družbeno koristno podjetje, ki deluje v skladu z veljavno zakonodajo in ostalimi predpisi. Naših aktivnosti ni konec. Še bomo strnili naše moči in se angažirali za obstoj naše fabrike,« aktivnosti v zadnjih mesecih in načrte za naprej izpostavljajo predstavniki sveta delavcev.

Preko 400 podpornikov prvega protestnega shoda

Februarja sta potekala dva odmevna protestna shoda pred Občino Kanal ob Soči ter dva shoda pred Državnim zborom v Ljubljani, kjer je odmeval slogan »Pustite nam delat!«. Na shodih je bilo veliko število udeležencev. Na prvem shodu pred občino se je zbralo preko 400 udeležencev, kar je bil velik

korak v pravo smer, da je Slovenija slišala glas iz doline od doslej molčeče množice, ki ji je mar. Te aktivnosti so pritegnile veliko pozornosti javnosti in medijev.

»Od države ne potrebujemo ničesar. Le da nam pustite delati v miru. Zaposleni bomo naredili vse, kar je mogoče in izvedljivo, da ohranimo našo cementarno, naša delovna mesta ter s tem poskrbimo za boljšo prihodnost tako nas samih kot naših otrok,« je bilo eno od glavnih sporočil predstavnikov sindikatov in sveta delavcev, ki so pokazali izjemno angažiranost in enotnost v boju, da bo slišan tudi njihov glas.

župani so najprej obiskali župana občine Kanal od Soči - z namenom vzpostavitve dialoga.

Svoja stališča in zahteve so predstavniki pojasnevali v številnih medijskih prispevkih, televizijski oddaji, zgodbe zaposlenih in svoj boj za obstoj delovnih mest so sporočali tudi prek družbenih omrežij. Pisma in gradiva s pojasnili, v katerih so prosili za ponoven pregled predloga sprememb zakona, so poslali tudi predsednici Republike Slovenije, predsedniku Vlade Republike Slovenije, vsem poslanskim skupinam in ministrom.

Informiranje javnosti in političnih predstavnikov

Sindikati in svet delavcev so pripravili in objavili številne letake za sodelavce, gospodinjstva v občini, poslance v Državnem zboru in medije. V letakih so predstavili svoje zahteve in stališča ter opozorili na neresnične trditve, ki so se pojavljale v javnosti.

Delavci so s transparenti pred studiem Radia Robin v Novi Gorici pričakali tudi župana občine Kanal ob Soči, da bi opozorili na zavajanja in neresnične trditve župana v njegovih javnih nastopih. Njegovo javno opravičilo zaradi neresničnih obtoževanj, blatenja občanov in zaposlenih v cementarni, so zahtevali tudi v letakih, ki so jih razdelili sokrajanom, vendar opravičilo še čakajo.

Sestali so se tudi z župani sosednjih občin, od koder prihaja tretjina sodelavcev, da so jih seznanili s trenutno situacijo. Srečali so se tudi s poslanskimi skupinami, z gospodarskimi združenji in z ostalimi sindikati. Med

Ponosni, da delamo tukaj

»Živim v Desklah, tudi družina prihaja od tu. Smo že četrta generacija, ki dela v tem podjetju, naši predniki so to cementarno pripeljali do nekega razvoja, potem smo jo mi razvijali naprej. Zato smo ponosni, da delamo tukaj in zaradi tega nas ni treba biti sram. Vsem puščam sporočilo pustite nam delati, pustite delati našim otrokom in vnukom. To je pomembno za to okolje,« je bilo tudi eno od sporočil Gracijele Simčič, predstavnice sveta delavcev, ki je v Alpacemu zaposlena že 38 let.

Aktivnosti delavcev v Kanalu ob Soči so pokazale, kako pomembna sta sodelovanje in enotnost v boju za pravice delavcev. Z organiziranjem protestnih shodov, informiranjem javnosti in političnih predstavnikov ter z vztrajno medijsko prisotnostjo so zaposleni jasno izrazili svoje zahteve in stališča ter opozorili na neresnične trditve, ki so krožile v javnosti. Njihova prizadevanja so dosegla širok odmev in podporo, kar je velik korak v pravo smer za zaščito njihovih pravic in prihodnosti cementarne.

Aktivnosti sveta delavcev

Najobsežnejši remont v zadnjih 15 letih opravljen varno in v roku

Uredništvo

Med 8. januarjem in 15. marcem 2024 smo v cementarni izvedli redni letni remont, ki je bil najobsežnejši in tehnično najbolj zahteven v zadnjih petnajstih letih. V času remonta smo uspešno opravili pregled in popravila na liniji za proizvodnjo klinkerja, izvedli večja vzdrževalna dela in investicijska vzdrževanja.

»Letos smo poleg običajnih gradbenih del obnovili celotno ognjeodporno oblogo v 68 metrov dolgi in pet metrov široki rotacijski peči ter spodnji del kalcinatorja s premerom 6,9 metrov, za kar smo uporabili 1.330 ton betona in

opeke. Poleg običajnih preventivnih vzdrževalnih del smo zamenjali tudi pogonski del plašča peči, za kar smo uporabili 16-kolesno dvigalo, ki tehta 500 ton. Izvedli smo tudi delno rekonstrukcijo 400 metrov transportnega traku za alternativna goriva in rekonstrukcijo na mletju surovin ter še veliko drugih manjših izboljšav. Ponosni smo na izjemno, predano in homogeno ekipo, brez katere tako zahtevnih in obsežnih del ne bi zmogli izvesti,« ključne dosežke na letošnjem remontu izpostavlja **Mitja Pirih**, vodja vzdrževanja v Alpacemu Cementu.

Potek del

Del ekipe, ki je sodelovala pri remontu

Oskrba kupcev s cementom je ves čas potekala nemoteno

V najbolj aktivnih dnevih je pri remontu sodelovalo več kot 180 zunanjih sodelavcev, skupno pa je sodelovalo več kot 30 različnih servisnih podjetij, kar priča o obsežnosti projekta. Izvedenih je bilo več kot 100 koordinacij in zagnanih šest investicijsko vzdrževalnih projektov. Kljub zaustavitvi peči od sredine januarja do začetka marca sta odprema cementa in oskrba kupcev v tem času potekali nemoteno.

Cilj remonta 2024 je bil vsa dela opraviti varno, kakovostno, v predpisanem roku in skladno z načrtovanimi sredstvi. Tudi zato so delovni procesi pri remontu potekali v skladu z najstrožjimi varnostnimi in okoljskimi standardi. Za ta namen smo pripravili tudi posebno zgibanko z usmeritvami za sodelavce, izvajalce in obiskovalce na območju cementarne za varen in nemoten potek del v času remonta, kjer so bila še posebej poudarjena navodila za varnost in zdravje pri delu.

Potek remonta

Koordinacija

Sanacija peči

Letošnji remont je bil velik korak naprej tudi za ekipo Alpacema. S skupnimi močmi smo dokazali, da smo sposobni izpeljati tudi najzahtevnejše projekte, kar nam daje zaupanje in motivacijo za prihodnje izzive. Hvala vsem sodelavcem in zunanjim partnerjem za predanost in trdo delo.

Ogled notranjosti peči

Ogled notranjosti peči

Za sodelavke in sodelavce Alpacema smo v začetku marca organizirali ogled notranjosti rotacijske peči, kar je mogoče le enkrat na leto. V peči za proizvodnjo klinkerja je v času delovanja temperatura zraka tudi do 2.000 stopinj Celzija. Ogled njene notranjosti je mogoč samo v času remonta, in sicer takoj po zaključku obzidave in pred zagonom proizvodnje.

V videu v časovnih presledkih ('time-lapse') smo ujeli potek letošnje sanacije peči v okviru letnega remonta.

Gonilo rasti v prvem polletju leta 2024 so bili infrastrukturni projekti

Primož Smrekar, Alpacem Cement

Gradbeni sektor je v letu 2023 zabeležil rast za četrtno. Ob tem ne moremo mimo dviga cen, vključno s cenami cementov, kar pomeni, da so gradbena podjetja izvajala dela z višjimi stroški kot leta 2022. Pozitiven trend kažejo letne količine prodanega cementa in klinkerja, saj smo v Alpacemu Cementu leta 2023 odpremili več kot 1.150.000 ton cementa in klinkerja.

Ustaljene cene gradbenih materialov, energentov ter ogljičnih kuponov

Za leto 2024 pričakujemo nekoliko nižjo rast kot lani. Stanovanjska gradnja naj bi ostala na enaki ravni, medtem ko pričakujemo večje investicije v infrastrukturo. Prvo polletje tega leta kaže na **stabilno rast prodaje**, predvsem zahvaljujoč infrastrukturnim projektom, ki so gonilo rasti. Med njimi izstopata projekta Drugi tir in Predor Karavanke, pričakujemo pa tudi začetek gradnje tretje razvojne osi, protiplovnne sanacije in energetske infrastrukture. Kljub upadu javnih naročil pričakujemo v nadaljevanju leta pozitiven scenarij, saj so ob koncu druge polovice leta predvidene večje gradbene aktivnosti v projektu Poslovno-stanovanjski kompleks Emonika na območju

ljubljske železniške postaje in v projektu Objekt za nizke in srednjeradioaktivne odpadke pri Krškem. Ustalele so se tudi cene gradbenih materialov, energentov ter ogljičnih kuponov, kar prispeva k stabilnejšemu poslovnemu okolju.

100.000 ton Alpacemovega cementa za gradnjo predora Karavanke

V marcu 2024 smo se udeležili slavnostnega dogodka ob preboju druge cevi avtocestnega predora Karavanke, ki simbolno in povezovalno krepi vezi med sosednjima državama Avstrijo in Slovenijo. Delavci turške družbe Cengiz so po treh letih in pol prebili drugo cev. Izkop je zaradi zahtevnih geoloških razmer trajal nekaj mesecev dlje od prvotnih načrtov. Nova cev predora naj bi bila za promet odprta jeseni 2025. Od začetka do konca gradnje bo v predoru uporabljeno skoraj 100.000 ton našega cementa.

Z optimizmom se oziramo na izzive, ki nas čakajo. Z razvojem inovativnih cementov, kot je portlandski mešani cement **CEM II/C-M**, odgovarjamo na potrebe trga, cementne industrije in se zavzemamo za zmanjšanje ogljičnega odtisa. Ta novi cement ima za 36 odstotkov nižji ogljični odtis v primerjavi s povprečjem Evropske unije in so ga že uporabili v številnih gradnjah, vključno z Novartisovim Centrom za tehnični razvoj bioloških zdravil v Mengšu – **BioCampus** v letu 2024. Razvoj novih, učinkovitejših in okolju prijaznejših vrst cementa je naša odgovornost. Le skupaj z našimi poslovnimi partnerji in skupnimi prizadevanji lahko uresničimo zastavljene cilje. Zaupamo v moč sodelovanja in inovativnosti, ki nas bo vodila k nadaljnjemu napredku v gradbeni ter cementni industriji.

Alpacem Cement zmanjšuje svoje vplive na okolje z inovativnimi tehnološkimi rešitvami

Uredništvo

Cementarna Alpacem Cement po energetske učinkovitosti in okoljskem odtisu spada med najboljše v Evropi. Skupina Alpacem namreč ves čas svojega delovanja išče najbolj inovativne tehnološke rešitve in je po mnogih kazalnikih paradni konj v svoji panogi. S ciljem zmanjševanja vplivov delovanja cementarne na okolje je Alpacem Cement posodobil sistem hlajenja postrojenja. Dva mlina surovin in oba mlina cementa, ki so nepogrešljivi v procesu proizvodnje cementa, odslej hladi po principu zaprtega sistema hladilne vode, z znatnim zmanjšanjem uporabe vode iz reke Soče.

Gre za sistem, s katerim za hlajenje strojev, kot so mlina za cement in surovinsko moko, ni potrebna uporaba sveže vode, s čimer cementarna zmanjšuje uporabo vode iz reke Soče za hladilno vodo za 85 %. Voda namreč potuje po posebnem zaprtem sistemu. Ko opravi svojo nalogo hlajenja postrojenj, se prek posebne hladilne enote ohladi

in v ciklih ponovno uporablja za hlajenje. Ker hladilna voda kroži v zaprtem sistemu in se ne izpušča v reko, je s tem tudi preprečena nevarnost za onesnaženje vode v reki Soči.

Sven Božič, direktor proizvodnje v Alpacemu Cementu: »S tem projektom nadaljujemo niz projektov zmanjševanja rabe tehnološke vode. Pred tem smo že uspešno zagnali sistem, s katerim del tehnološke vode, ki jo potrebujemo za hlajenje kompresorjev za pripravo komprimiranega zraka, ponovno uporabimo pri hlajenju dimnih plinov. Na zaprt sistem hladilne vode smo sedaj priključili še štiri pomembne mlina v cementarni, ki so bili glavni porabniki tehnološke vode. S tovrstnimi trajnostnimi projekti želimo nadaljevati tudi v prihodnje. To je še en dokaz, da na vseh področjih delovanja cementarne uresničujemo vizijo trajnostnega delovanja in zmanjšujemo vplive industrije na okolje.«

Inšpekcijski pregled zavrgel očitke civilnih iniciativ o stoterih kršitvah

Uredništvo

Pristojne institucije veskozi izvajajo redne in izredne preglede ter inšpekcijske nadzore v cementarni Alpacem Cement. V zadnjih desetih letih je bilo opravljenih več kot osemdeset inšpekcijskih pregledov, v samo zadnjih dvanajstih mesecih pa preko dvajset. Veliko teh, še posebej v letu 2023, je bilo sproženih zaradi pritožb civilnih iniciativ.

Pregledi niso potrdili očitanih kršitev, temveč so pokazali, da so v podjetju potrebne zgolj manjše ureditve, ki so že bile izvedene. Tudi Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo je potrdilo, da je v zvezi z obtožbami glede poročanja o temperaturi na reprezentativni točki »HT40«, ravnanje in poročanje skladno.

Med pritožbami, ki so bile obravnavane v okviru inšpekcij, je bil cementarni Alpacem Cement očitana tudi pojava pene na Soči, kjer je bilo zaključeno, da izvor pene ni bil v industrijskih procesih cementarne v Anhovem.

NOV MEJNIK DRUGEGA TIRA: izkopali vseh 10 predorskih cevi

Uredništvo

Podjetji Kolektor CPG in Yapi Merkezi sta izkopali še zadnje metre servisnih cevi predorov Lokev (T1) in Beka (T2). S tem so prebili vseh 10 predorskih cevi na trasi drugega tira. Skupno je bilo izkopanih 37,4 kilometrov predorov.

Predora Lokev in Beka sta najdaljša predora na trasi drugega tira, izkopavanje je potekalo na kraškem terenu z obeh strani predora. Servisna cev predora Lokev meri 6.683 metrov, servisna cev predora Beka pa 6.041 metrov.

Predore na trasi drugega tira so gradili po novi avstrijski metodi (NATM). NATM je ciklična metoda, za katero je značilno, da se v kratkem razmaku izkoplje del predora v dolžini, ki je odvisna od geotehničnih pogojev. Neposredno po izkopu se podpre s podpornimi elementi, ki jih tvorijo predvsem brizgani beton, sidra in podporni loki. Velik del brizganega betona za drugi tir smo proizvedli v betonarni Alpacem Beton. Pri tem smo prvi začeli proizvajati beton z nizkoogljicnim odtisom z uporabo cementa CEM II/C-M podjetja Alpacem Cement.

Dela v predoru na trasi drugega tira. Fotografija: Miran Kambič.

Dela v predoru na trasi drugega tira. Fotografija: Miran Kambič.

Alpacem v Sloveniji: Povezani tudi v zunanji podobi

Maja Blatnik, Alpacem Cement

Naša podjetja Alpacem Cement, Alpacem Beton, Alpacem Kamnolomi in Alpacem Inde so se uradno preimenovala 20. in 22. marca 2024. S tem smo tudi z imenom in celostno grafično podobo podjetij še tesneje povezani v mednarodno skupino Alpacem, ki deluje v Sloveniji, Avstriji in Italiji.

Vhod v cementarno z novim imenom.

Povezovanje podjetij iz treh držav pod skupno blagovno znamko smo začeli z načrti in pregledom stanja pojavljanja različnih oblik napisov, oblačil, promocijskih in pisarniških materialov itd. V projekt preimenovanja in uvedbe nove blagovne znamke je vključenih okoli 60 sodelavcev (iz različnih oddelkov in podjetij znotraj skupine in tudi zunanjih sodelavcev) – skozi celoten proces pa bomo v preimenovanje vključeni praktično vsi. Najprej smo izvedli iskalno akcijo, kje vse imamo logotipe in napise z imeni ter znaki starih imen. Potem smo v sodelovanju z informatiki in digitalizacijo pripravili obsežen seznam, na katerih točkah bodo potrebne menjave in urejanja. Tako smo dobro pripravljene vstopili v prve dneve z novimi imeni podjetij. Ob tem pa vsi sodelavci iščemo tudi dodatne izboljšave – in vidimo priložnost v tem, da nadgradimo obstoječe rešitve v skupini ter si še bolj učinkovito organiziramo delo.

Preimenovanje in formalno obveščanje smo izvedli zelo usklajeno.

Pripravili smo dopise za vsa štiri podjetja v petih jezikih – tako smo bili pripravljene na obveščanje institucij in poslovnih partnerjev.

Programske rešitve so učinkovito izpeljali v informatiki in digitalizaciji.

Za uporabnike programov so zelo dobro poskrbeli v informatiki. Praktično nismo občutili, kaj vse se je v ozadju spremenilo in uredilo – od sprememb v programu Navision, elektronskih naslovov in podpisov, predlog dokumentov itd. Pripravljeni smo bili tudi na menjavo digitalnih certifikatov, tako da je prehod potekal tekoče in skladno s časovnimi roki.

Matej Markočič, vodja informatike: "Vloga IT pri rebrandingu družbe je zagotoviti nemoten prehod na novo identiteto, vključno z analizo vseh IT sistemov, testiranjem, izvedbo nastavitvev v ERP sistemu, v novi domeni, v sistemu elektronske pošte, posodobitvami aplikacij in servisov ter obveščanjem vseh deležnikov. Hvala celotni ekipi za hitro in celovito izvedbo."

Pisarniški material je v uporabi v vseh štirih podjetjih. Uporabljamo že nove mape, bloke, kuverte (različnih dimenzij) in žige. V dneh, ko je Naš list v tiskarni, bodo na voljo tudi že novi promocijski materiali.

Uspešno smo komunicirali spremembo imena.

Medije smo obvestili s sporočilom za medije. Vsebinsko smo prenovili spletno stran www.alpacem.si. Za objave v medijih smo pripravili preko 90 različic spletnih oglasov in oglasov v tiskanih medijih. Preimenovanje smo pospremili tudi na družbenem omrežju LinkedIn. O vseh korakih smo sproti obveščali sodelavke in sodelavce.

Na vseh naših lokacijah - Anhovo, Solkan, Dekani, Črnotiče in Ilirska Bistrica še poteka vrsta namestitvev novih tabel in napisov. Logistično najbolj zahtevne pa bodo menjave velikih napisov (silosi in izmenjevalnik toplote). Tu nam bodo na pomoč med drugim priskočili tudi alpinisti.

Peter Korenjak, vodja odnosov s skupnostjo in zaposlenimi: »Vključevanje v skupino s skupno znamko dobro uporabljamo za vrsto izboljšav tako pri organizaciji dela kot pri urejanju lokacij. Spisek je precej obsežen, zato bom izpostavil samo nekatere aktivnosti: pisarniški materiali, žige, napisi v podjetju, transparenti, promocijski materiali, urejanje delovnih prostorov, polepitve cistern in drugih vozil. V sodelovanju z društvi in sindikati pa se pripravljamo tudi na njihovo preimenovanje. Projekt, v katerem smo praktično vsi udeleženi - in prav vsi pri tem dobro sodelujemo.«

Kakovostna delovna oblačila, ki so skladna s standardi.

Do konca septembra pričakujemo, da bomo v skupini tudi opremljeni z dobro vidnimi novimi delovnimi oblačili. Izbrali smo oblačila, ki so skladna z varnostnimi standardi dobre vidljivosti. Dodajamo tudi novo varovalno opremo – med drugim smo letos poleti že uvedli obvezna zaščitna očala.

Sven Božič, direktor proizvodnje: »Preimenovanje nas povezuje na simbolni ravni, hkrati pa prinaša nove priložnosti tudi v sodelovanju med kolegi v Sloveniji, Avstriji in Italiji. Omogoča nam tudi dvig standardov in nadgradnjo procesov. Najbolj bo to konec poletja vidno pri uvedbi nove osebne varovalne delovne opreme.«

Teja Ivančič, referent v proizvodnji: "Menjava delovnih oblačil je izziv za celo ekipo: imamo več lokacij; potrebe pri posameznih delovnih mestih so različne; tudi pomerjanje smo morali ponavljati, ker se prva izbrana oblačila niso obnesla pri pranju. Ampak v vsakem izzivu ugotoviš, da delaš v ekipi, v kateri vsi zelo dobro sodelujejo – za kar se vsem sodelavcem zahvaljujem."

Nova dobro vidna oblačila. Fotografiji: Rok Perič.

Na pobudo sodelavk imamo v prodaji inovativne betonske klopce

Primož Marc, Alpacem Beton

Ideja, da bi proizvodnjo nadgradili z betonsko galanterijo, je zorela že vrsto let. Ko smo lani pričeli z razvojem za proizvodnjo barvanega betona za ankaransko pokopališče, smo intenzivno testirali barvani beton na betonskih blokih. Preizkušali smo različne metode in postopke pranja ter brušenja betona za doseg različnih vidnih površin in njihovih kombinacij. V tesnem sodelovanju z izvajalcem projekta ankaranskega pokopališča Adriaing smo dosegli zavidljivo stalnost barvnega betona v različnih proizvodnih pogojih.

Nizozemski proizvajalec razvil poseben betonski blok na podlagi naše ideje

Sodelavke prodajno-nabavnega oddelka so zadevo opazile in v šali omenile, da bi lahko izdelali klopco, ki bi v odmorih za kavo služila za sedenje in hkrati krasila vhod pred upravno stavbo. In tako se je začelo. Proizvajalca Betonblock z Nizozemske smo zaprosili za slike standardnega modela klopi, ki ga ponujajo na njihovem spletnem mestu. S teh fotografij je bilo razvidno, da je njihov model klopce preveč robusten ter preveč zahteven za premeščanje in zaključno obdelavo. Predlagali smo jim, da bi obstoječi model za betonski blok nadgradili, a

so bili sprva skeptični. Po večdnevem usklajevanju so pristali na razvoj, ki izhaja iz našega osnutka klopce. Še par mesecev je bilo potrebnih, da je vstavek prispel z Nizozemske v Dekane. V tem času smo razvili jekleno armaturo, ki primarno zagotavlja varnost, saj preprečuje lom klopce na dva ali več delov v fazah proizvodnih in transportnih premeščanj.

Z naročilom klopce lahko podprete nadaljnji razvoj naše ideje

Prvi izdelki so relativno obetavni. Sedaj nas čaka razvoj rednih proizvodnih postopkov za vgrajevanje in dodelavo z vključevanjem barvnih kombinacij v sedalni del, pranje in brušenje betona. Izdelke želimo razviti do te mere, da bodo zanimivi za prodajo na širšem področju. Nekaj razvojnih primerkov bomo podarili za promocijske namene znotraj skupine z željo, da bi postali tržno zanimivi in posledično bi z naročili podprli nadaljevanje njihovega razvoja in proizvodnje.

Novo vozilo za vožnjo po kamnolomu

Marjana Šuligoj, Alpacem Kamnolomi

Vozni park podjetja Alpacem Kamnolomi, d.o.o., smo posodobili oziroma dopolnili z novim vozilom, in sicer Toyota Hillux. Slednji ima poleg robustnega podvozja tudi štirikolesni pogon, kar nam omogoča lažji in varnejši

dostop na etaže kamnoloma. Poleg prevoza zaposlenih vozilo uporabljamo tudi za prevoz goriva do delovnih strojev.

Sajenje oljk v kamnolomu Solkan

Marjana Šuligoj, Alpacem Kamnolomi

V kamnolomu Solkan smo v spomladanskem času aktivno nadaljevali z urejanjem okolice kamnoloma, natančneje z njegovo ozelenitvijo. Novi zunanji izgled se lepo povezuje tudi s širšo okolico kraja. V preteklih mesecih smo tako nad novim skalometom, ki se nahaja ob vhodu v kamnolom Solkan, zasadili 25 oljk. Te bodo bistveno pripomogle k lepšemu izgledu vhoda, predvsem pa prispevale k trajnostnemu razvoju okolice, s čimer izkazujemo tudi skrb za ohranjanje naravnega ravnovesja v lokalnem okolju.

Ureditev in dodatna digitalizacija komandnega pulta primarne separacije

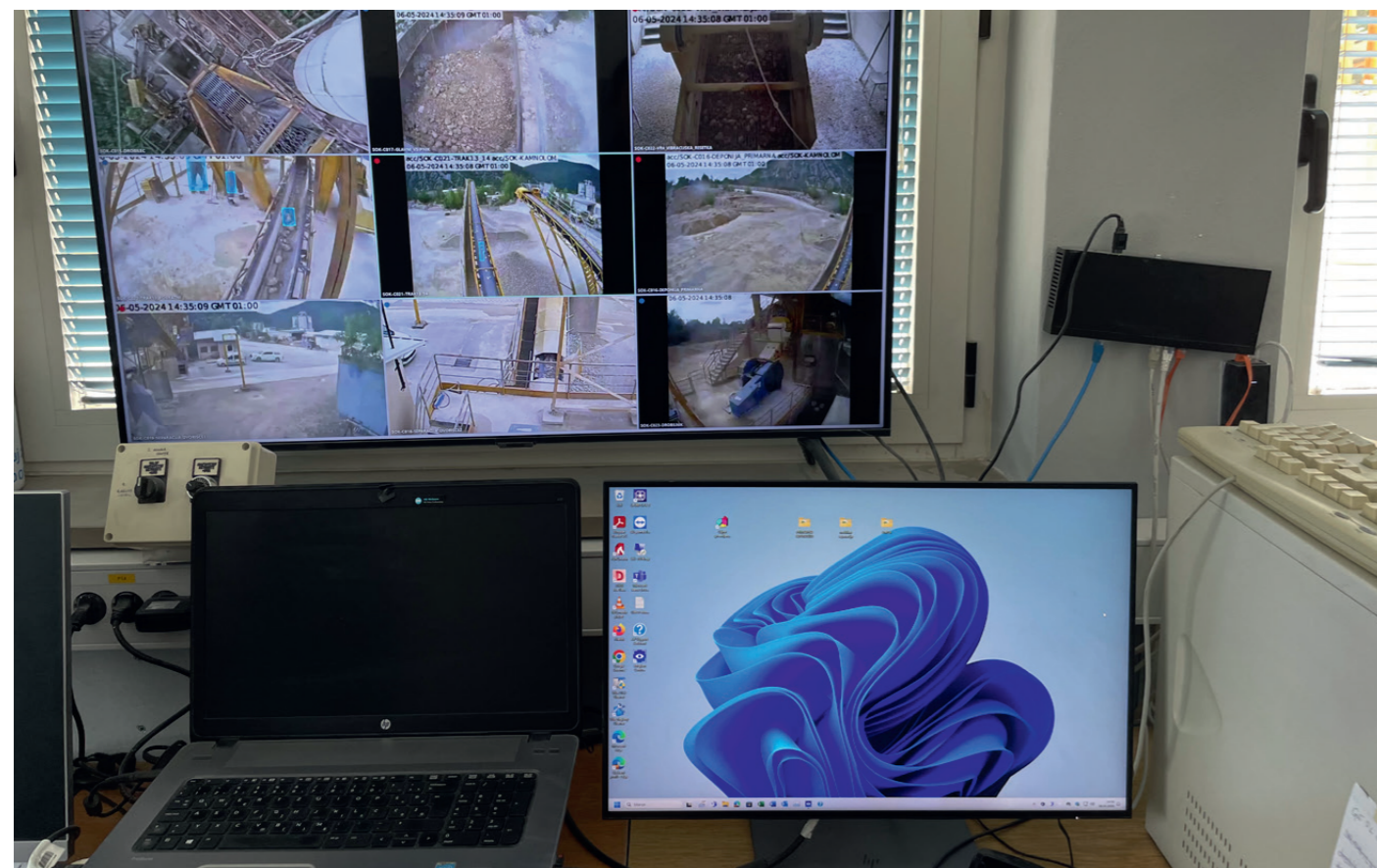
Marjana Šuligoj, Alpacem Kamnolomi

Kot marsikatero dejavnost dandanes, si tudi proizvodne procese težko predstavljamo brez uporabe sodobnih računalniških tehnologij.

Primarno separacijo smo nadgradili z novimi kamerami, ki so postavljene na ključnih točkah v procesu drobljenja in sejanja.

Dosedanji komandni pult, ki ga uporabljamo za delovanje in nadzor primarne separacije, smo opremili z dodatnim LCD zaslonom. Prostor, v katerem se nahaja komandni pult, smo preuredili in dodatno protihrupno zaščitili za izboljšanje delovnih pogojev.

Z vsemi posodobitvami smo storili korak naprej k digitalizaciji ter s tem pripomogli k učinkovitejšemu nadzoru in pregledu nad postrojenjem.

Ureditev kontejnerja za kavo in zunanje sanitarije za vse obiskovalce

Marjana Šuligoj, Alpacem Kamnolomi

V začetku oktobra 2023 smo za naše zaposlene in obiskovalce uvedli brezplačno ponudbo toplih napitkov. Pred tem se je kavni avtomat nahajal v zaklenjenih prostorih, do katerih smo imeli dostop samo zaposleni. Ker smo napitke želeli ponuditi vsem, smo s tem namenom uredili ločen kontejner, v katerem se nahaja avtomat za kavo. Ta je odslej dostopen vsem obiskovalcem. Tako se lahko vsi, predvsem pa vozniki, brezplačno okrepcajo. Prav tako smo za zunanje obiskovalce, ki niso zaposleni v kamnolomu Solkan, uredili zunanje sanitarije.

S preureditvijo cestnega priključka za kamnolom Vrbovo ohranjamo čisto in varno cesto

Mitja Šuligoj, Alpacem Kamnolomi

V kamnolomu Vrbovo smo preuredili priključek na državno cesto od Ilirske Bistrice proti Sviščakom. Da bi preprečili iznos kamenega drobirja z naše makadamske ceste, smo v letu 2023 predstavili dostop tako, da se meteorne vode s cestnega priključka ne izlivajo več na državno cesto, ampak v smeri kamnoloma. Poleg tega smo letos spomladi asfaltirali cestni priključek v dolžini 35 metrov, kar omogoča čiščenje koles vozil ob izstopu na asfaltu in še preden pripeljejo na državno cesto. S preureditvijo priključka smo prispevali k zmanjšanju negativnih vplivov na okolje. S preureditvijo cestnega priključka ohranjamo čisto in varno državno cesto R3(RT)-915, ki je hkrati tudi turistična povezava med Ilirsko Bistrico in izletniškimi destinacijami, kot so Sviščaki, Volovja reber, Snežnik in naprej proti Mašunu.

Cesta Ilirska Bistrica – Sviščaki s cestnim priključkom kamnoloma Vrbovo.

Sanacija etaže v kamnolomu Črnotiče

Željko Franca, Alpacem Kamnolomi

Tehnična sanacija vključuje oblikovanje pridobivalnega prostora, tako da dosežemo stabilnost in varnost pred delovanjem površinskih in talnih voda. S tem dosežemo pogoje za biološko sanacijo.

V kamnolomu Črnotiče smo izvajali biološko sanacijo, ki zajema postopke rekultivacije in renaturacije. Rekultivacija zajema vračanje in razgrinjanje jalovine, odkrivke in humusa, tako da se omogoči renaturacijo. Renaturacija se izvede z zatrativijo in sejanjem avtohtonih trav, drevja in grmovnic.

V kamnolomu Črnotiče izvajamo sanacijo zgolj z jalovino in humusom, ki ju pridobimo na območju tega kamnoloma. Sanacija poteka sprotno in fazno glede na potek odkopavanja apnenca. Sanacijska dela so namenjena opustitvi izkoriščanja mineralnih surovin in vzpostavitvi pogojev za novo rabo prostora. Zajemajo tehnično in biološko sanacijo.

Rekultivacijo smo izvajali z nasipanjem kamnolomske jalovine v debelini več kot pol metra po etažni ravnini. Nasuti sloj se bo konsolidiral in bo predstavljal rastno osnovo za posejano travo, sadike dreves in grmovnic, s katerimi se izvede renaturacija. Debelina nasutja ustreza debelini zemljine v okoliškem naravnem okolju.

Dodatnih 12 panelov za fotovoltaično elektrarno v kamnolomu Vrbovo

Mitja Šuligoj, Alpacem Kamnolomi

Oskrbo z električno energijo za pisarniške kontejnerje, tehniko in sanitarije v kamnolomu Vrbovo zagotavljamo s kombinacijo fotovoltaičnih panelov in dizelskega agregata. Na začetku obratovanja leta 2022 smo vgradili šest solarnih panelov (2,4 kW), letos pa smo dodali še 12 panelov (skupno 7,2 kW). Dizelski agregat z močjo 35 kW smo premestili v zaprto ohišje z lovilno posodo, kar

zmanjša hrup delovanja in preprečuje, da bi morebitno nepredvideno puščanje goriva odtekalo v tla in ogrozilo podzemno vodo. Trenutno nadgrajujemo avtomatiko obratovanja, ki bo, poleg ročnega, omogočila tudi samodejni preklop razpoložljivega vira napajanja med solarnimi paneli, litijevo baterijo ali dizelskim agregatom.

Pisarniški in skladišni kontejnerji v kamnolomu Vrbovo s fotovoltaičnimi paneli na strehi.

Letni remont v kamnolomu Črnotiče za zmanjševanje prašenja

Željko Franca, Alpacem Kamnolomi

V kamnolomu Črnotiče smo začeli načrtovani redni letni remont najprej na terciarnem delu postrojenja konec februarja in ga zaključili 11. marca. Sledil je še remont sekundarnega in primarnega dela postrojenja, ki smo ga zaključili konec meseca marca.

Remont je bil zelo kompleksen, zato smo si tudi tokrat pomagali z zunanjimi izvajalci. Dela so potekala varno in kakovostno. Kot vsako leto, smo tudi tokrat izvajali tekoča vzdrževalna dela. Na postrojenju pa smo izvedli dodatno zapiranje presipnih mest transporterjev, sit, dogradili smo vodno omrežje in vgradili šobe za fino prhanje vode neposredno v sam proizvodni proces. Z navedenim smo bistveno pripomogli k zmanjševanju prašenja iz proizvodnega procesa. Izjemna ekipa sodelavcev in zunanjih izvajalcev (skupaj 15 ljudi) smo opravili več kot 3.000 ur in uspešno zaključili načrtovani remont postrojenja za proizvodnjo agregatov. Proizvodni proces smo uspešno zagnali 2. aprila 2024.

Z novo protiprašno zaporo boksa za pesek zmanjšujemo okoljske vplive

Željko Franca, Alpacem Kamnolomi

V kamnolomu Črnotiče smo vzpostavili protiprašno zaporo boksa za pesek z jekleno konstrukcijo.

Za izgradnjo zapore, ki preprečuje prašenje pri močenju fine frakcije, smo uporabili več kot 40 ton jeklene konstrukcije. Pri gradnji so nam pomagali tudi zunanji izvajalci. Pri izvajanju del smo upoštevali vse varnostne ukrepe za varstvo in zdravje pri delu, tako da je bilo delo kakovostno in varno opravljeno. Boks oziroma zalogovnik je zaprt z vseh štirih strani, prav tako pa je pokrit. Zgornja ploščad s konstrukcijskega vidika lahko nosi veliko obremenitev za določeno tehnološko opremo. Za preprečevanje prašenja

je na na spodnji, čelni strani izdelan podaljšek proti tlom. Notranjost boksa je izdelana tako, da stene ob veliki količini peska zdržijo vse bočne pritiske. Za zagotavljanje vzdržljivosti smo naročili tudi izdelavo statičnega izračuna za vse obremenitve.

Z novo protiprašno zaporo boksa za pesek smo zmanjšali vplive prašenja na okolje. Z novo pridobitvijo izvajamo manj transporta in manipulacij, postrojenje pa je dobilo urejen videz, je okolju prijazno in pridobiva nadaljnjo možnost razvoja.

12 TRAJNOSTNIH ZGODB PRETEKLEGA LETA

Odgovornosti in zasluge pionirjem zelenega prehoda

Anhovske peči so prvič zagnali 2. maja 1921. Od takrat v Anhovem deluje proizvodnja cementa, ki je gradnik več kot polovice objektov v Sloveniji. V tem stoletju smo ustvarili najbolj sodobno cementarno v regiji, ki se ponša z eno izmed tehnološko najbolj naprednih in najučinkovitejših linij za proizvodnjo cementa. Za uspešno delo smo zaslužni vsi. Vsak posameznik šteje. Doprinos k uspehu ima vsak izmed nas.

Tehnologija se razvija, lastniki investirajo v razvoj, tovarna raste in se spreminja. Z uspešnim delom preteklih let smo v podjetju Alpacem Cement uspeli postaviti temelje, ki nam omogočajo prehod v okolju še prijaznejše delovanje. Naši načrti, ki vodijo do brezogljicne proizvodnje cementa, so pripravljeni. Za uspešnost projekta si prizadevamo vsi. Vsak posameznik šteje. Doprinos k uspehu ima vsak izmed nas.

Zbrane trajnostne zgodbe leta 2023 so izložba za našo skupno trajnostno prihodnost. Z njimi gradimo to, kar so generacije pred nami začele. Trajne in trajnostne projekte za ljudi, okolje, družbo in gospodarstvo. Ko se bodo spet čez sto let ozrli nazaj, bomo znani kot cementni pionirji zelenega prehoda. Vsak posameznik šteje. Doprinos k uspehu ima vsak izmed nas.

LJUDJE

1 Razbremenitev sodelavcev z investicijo v novo pakirno linijo

Spomladi 2023 smo v cementarni Alpacem Cement zagnali novo pakirno linijo za polnjenje cementnih vreč, ki predstavlja velik korak k trajnosti. S to izboljšavo smo ustvarili boljše pogoje za delo. S posebnim sistemom varjenja odprtine za polnjenje cementa smo odpravili prašnost cementnih vreč, posledično smo zmanjšali zaprašnost prostorov pakirne linije in znižali vir prašenja.

Z robotizacijo pakirne linije

smo razbremenili sodelavce pri težjih fizičnih delih. Z investicijo v izboljšanje delovnega okolja smo zagotovili zanesljivejšo, bolj varno in manj obremenjujoče delo pri odpremi cementa.

2 Krepitev veščin in znanj za delovna mesta prihodnosti

V letu 2023 smo z namenom ohranjanja in pridobivanja novega znanja sodelavce vključevali v različne oblike usposabljanj in izobraževanj. Izvedena so bila usposabljanja in izobraževanja na področjih za krepitev ključnih **veščin in znanj**, ki so bistvena **za trajnostno delovanje cementarne** in razvoj delovnih mest. Med drugim smo krepili znanje o zakonsko predpisanih in obnovitvenih preizkusih znanja, poslovanju, o organizaciji in vodenju, o pridobivanju novega tehnološkega znanja, o sistemih kakovosti, ravnanju z okoljem ter varnosti in zdravju pri delu, o jezikovnem usposabljanju in komunikaciji ter o računalniških veščinah. Izobraževanja smo izvajali v različnih oblikah in prek različnih kanalov, zaposleni pa so poleg nadgradnje znanja izboljševali delovni proces ter povečevali in nadgrajevali svoje kompetence, veščine.

3 Z uvajanjem vitke organizacije do bolj varne tovarne

S pristopom vitke ('lean') organizacije v podjetju sodelavci delamo bolj **učinkovito** in bolj **osredotočeno**. Z aktivnostmi, ki smo jih vpeljali v letu 2023, smo izboljšali dnevno spremljanje in poročanje o delu, procesih in rezultatih. S tem lahko pravočasno opazimo odstopanja in ustrezno ukrepamo pri reševanju morebitnih zapletov. V ospredju je tudi bolj učinkovito spremljanje varstva pri delu in okoljskih področij dela.

Sestanki so strukturirani, krajši in bolj učinkoviti. Skozi celoten proces smo se še bolj osredotočili na sodelavce, sodelovanje, komunikacijo in izmenjavo idej. Predvsem pa smo bistveno bolj uredili tovarno, saj velja, da je samo urejena tovarna varna tovarna.

V Alpacemu Cementu od maja 2023 deluje skupno 9.000 solarnih panelov na strehah stavb, ki proizvajajo 3.700 MWh (MWh - megavatna ura) električne energije letno. To je toliko elektrike, kot jo na letni ravni porabi približno 1.100 povprečnih gospodinjstev v Sloveniji. S sončnimi elektrarnami v tovarni prehajamo na lastne vire energije in posledično zmanjšujemo izpuste ogljikovega dioksida za več kot 1.500 ton na leto. To je ena največjih sončnih elektrarn na strehi v Sloveniji, ki obsega 23.000 m² strešnih površin, kar je primerljivo z velikostjo **treh nogometnih igrišč**.

Sončno elektrarno smo vzpostavili skladno z zavezo in načeli trajnostnega razvoja cementarne. V naslednjih letih bomo več kot eno tretjino elektrike, ki jo danes porabimo v proizvodnem procesu v cementarni, pridobivali iz lastnih virov energije.

OKOLJE

4 Z novo tehnologijo miniranja znižujemo vplive na okolje

V kamnologu Anhovo letno zdrobimo približno 1.500.000 ton materiala. To je masa, ki je primerljiva z enim milijonom osebnih avtomobilov. Za izkop takšne količine materiala izvedemo približno 80 miniranj na leto. Kot del pilotnega projekta pri izkopu v kamnologu Anhovo uporabljamo tudi tehnologijo miniranja z elektronskimi detonatorji AUSTIN POWDER E*STAR. Ti zagotavljajo **največjo možno stopnjo varnosti** procesa miniranja in znižujejo vplive na okolje. S tehnologijo miniranja z elektronskimi detonatorji pomembno zmanjšujemo vibracije. Tovrstna tehnologija zagotavlja najbolj varno rokovanje z detonatorji, kar jih je dostopnih na trgu, saj lahko z elektronskim testerjem v vsakem trenutku preverimo njihovo delovanje. Prav tako nam tehnologija omogoča veliko prilagodljivost pri programiranju različnih detonacij s časovnim zamikom, s čimer zmanjšujemo vibracije in njihov vpliv na okolje.

6 Inovacija za gradnjo z nižjim ogljičnim odtisom

Z razvojem cementov sledimo potrebam trga in razvojnim smernicam cementne industrije. Tako smo razvili nov tip portlandskega mešanega cementa CEM II/C-M. Ta predstavlja ključen korak k zmanjšanju ogljičnega odtisa cementov, za katerega v Alpacemu Cementu verjamemo, da bo v prihodnjih letih prevzel primat med našimi vrstami cementa. Njegov **ogljčni odtis** je namreč v primerjavi s povprečjem EU **nižji za kar 36 odstotkov**. Z njegovo uporabo postaja tudi gradnja novih objektov trajnostno naravnana. Konec junija 2023 smo ga vgradili v temeljno ploščo novega prizidka Zdravstvenega doma Nova Gorica. Uporabili so ga tudi pri gradnji enega od največjih infrastrukturnih projektov v Sloveniji, in sicer pri gradnji drugega železniškega tira.

5 Sončne elektrarne v velikosti treh nogometnih igrišč

DRUŽBENA ODGOVORNOST

7 Do ogljične nevtralnosti z družbenim konsenzom

Avgusta 2023 smo skupaj z Inštitutom za strateške rešitve organizirali javno razpravo o priložnostih in izzivih na **poti do ogljične nevtralnosti** v cementni industriji. V odprti razpravi smo poudarili pomen povezovanja industrije, stroke, zdravstva, društev in nevladnih organizacij pri iskanju rešitev za izzive cimente industrije. V iskanju družbenega konsenza smo izmenjali poglede in mnenja različnih deležnikov, med njimi Ministrstva za okolje, podnebje in energijo, Medicinske fakultete na Dunaju, Fakultete za strojništvo Univerze v Ljubljani, Društva obolelih zaradi azbesta OZA, Inštituta Jožef Stefan in Zdravniške zbornice Slovenije.

8 Povezovanje z lokalno skupnostjo

Na tradicionalnem Srečanju generacij se je zbralo **900 sodelavcev** vseh generacij

Okoli 900 upokojencev in zaposlenih v Alpacemu Cementu ter družbi Swisspearl Slovenija se je 25. maja 2023 zbralo na dogodku Srečanje generacij. Cementarna ima pomembno vlogo, saj že več kot stoletje generacijam domačinov nudi stabilno zaposlitev. Na Srečanju generacij nekdanji in zdajšnji sodelavci obujajo spomine in drug z drugim delijo zgodbe, ki so nastale v več kot stotih letih delovanja cementarne. V tem času so se med ljudmi pri delu spletle tesne vezi, ki jih ohranjajo tudi prek lokalnih društev, ki jih z veseljem podpiramo tudi v Alpacemu Cementu.

Na dnevu odprtih vrat sokrajanom pokazali delovanje cementarne

V cementarni smo 1. septembra 2023 pripravili dan odprtih vrat. Približno 80 zainteresiranim sokrajanom in drugim obiskovalcem smo predstavili delovanje nekaterih enot cementarne. Obiskovalci so bili navdušeni in presenečeni nad natančnostjo, s katero se posvečamo zagotavljanju visoke kakovosti cementa. Izrazili so zadovoljstvo nad poučnimi vodenimi ogledi in priložnostjo, da **v živo doživijo delovanje edine cementarne** v Sloveniji.

Koncert na domačem dvorišču za več kot 8.000 obiskovalcev

Po nekajletnem premoru smo na 11. izvedbi tradicionalne Nočne izmene na dvorišču Alpacem Cementa gostili več kot 8.000 obiskovalcev. Vstop na dogodek, ki je potekal na prvi šolski dan, 1. septembra 2023, je bil brezplačen, prav tako pa je bil dobrodelno obarvan. Za obiskovalce smo organizirali brezplačne prevoze z vlakom in avtobusi iz Nove Gorice, Tolmina, Kanala, Deskel in Kala nad Kanalom. **Za dobrodelne namene** smo zbrali skupaj **50.000 evrov**, ki bodo zagotovo v pomoč tistim, ki so utrpeli škodo v poplavih poleti 2023.

9 300.000 evrov za žrtve neurij in poplav po Sloveniji

Alpacem Cement je po avgustovskih poplavah doniral 300 tisoč evrov štirim organizacijam za pomoč prizadetim v neurjih in poplavah: Zvezi prijateljev mladine Ljubljana Moste-Polje, Rdečemu križu Slovenije, Slovenski Karitas in Gasilski zvezi Slovenije. 250.000 evrov je bilo namenjenih humanitarnim organizacijam in gasilcem, ki so delovali na prizadetih območjih. 50.000 evrov pa smo zbrali na tradicionalnem koncertu Nočna izmena. Sredstva, zbrana s prostovoljnimi prispevki obiskovalcev, je Alpacem Cement podvojil in namenil za dodatne donacije ob poplavah ter za mlade iz Goriške regije, s katerimi sodeluje Zveza prijateljev mladine. Poleg **denarne donacije je podjetje v prvih dneh po neurjih in poplavah podprlo tudi gasilce, in sicer z materialnimi sredstvi.**

11 Skupina Alpacem Cement prispeva k 800 delovnim mestom

V letu 2023 je Inštitut za strateške in gospodarske raziskave (ISGR) opravil študijo o ekonomskem pomenu skupine Alpacem za Slovenijo. V študiji so med drugimi ugotovili, da je v letu 2022 Alpacem Cement neposredno zaposloval 360 sodelavcev, posredno pa vplival na še dodatnih 395 delovnih mest pri dobaviteljih in v trgovinah. Dodana vrednost na zaposlenega se je v desetletnem obdobju povečala s 57 tisoč na 148 tisoč evrov, kar je največ doslej v zgodovini. Dodana vrednost na zaposlenega v Alpacemu Cementu za skoraj trikratnik presega slovensko povprečje. Povprečna bruto plača je za tretjino višja od slovenskega povprečja. **Delovna mesta v Alpacemu Cementu predstavljajo četrtno vseh zaposlenih v občini Kanal.** Prav prodaja, ki jo ustvari Alpacem Cement, predstavlja več kot tri četrtine prodaje vseh gospodarskih družb, ki so registrirane v občini. Alpacem Cement je v letu 2022 proizvedel skoraj za en milijon ton klinkerja in en milijon ton cementa.

12 Soška dolina prototip vodikove doline prihodnosti

Junija 2023 je zaživel šestletni čezmejni projekt Severnojadranska vodikova dolina (NAHV), ki predstavlja veliko razvojno priložnost Slovenije. Čezmejni projekt bo med prvimi v Evropi vzpostavljaj rešitve na področju razvoja vodika, na katerega EU stavi pri razogljčenju stare celine. Razvoj vodikovih projektov bo v regijo prinesel ali v njej ohranil več kot 40.000 delovnih mest. Eden vidnejših **pobudnikov** za vzpostavitev NAHV je **Alpacem Cement**, saj verjamemo, da bo imel zeleni vodik, pridobljen iz obnovljivih virov energije, pomembno vlogo pri razogljčenju naše regije in širše. V cementarni vidimo priložnost za iskanje rešitev za razogljčenje logističnih procesov, predvsem pri transportu izdelkov do končnih kupcev.

GOSPODARSKI RAZVOJ

10 Ohranjanje centra znanja v državi

Alpacem Cement je edina cementarna v Sloveniji. Z vidika okoljskih meril in energetske učinkovitosti sodi med najsodobnejše evropske cementarne. Tu je center znanja in razvoja cementnih veziv z več kot stoletno tradicijo, iz katere izhajajo najsodobnejše rešitve v cementni industriji. Stavimo na odgovorna partnerstva za trajnostno proizvodnjo cementa, skrbimo za odličnost v celotnem njegovem ciklu in se aktivno vključujemo kot pomemben povezovalni člen za uporabo alternativnih goriv in alternativnih surovin v krožnem gospodarstvu. Zagotavljamo dolgoročno delovanje cementarne v lokalni skupnosti in Republiki Sloveniji. Cementarna postaja **razvojni center** v regiji pri uvajanju novih tehnologij in s tem tudi pri razvoju novih poklicev v tej panogi.

SODELAVEC MLADEN MIKLAVČIČ

rešil življenje voznici

Željko Franca, Alpacem Kamnolomi

Mladen Miklavčič, ki je zaposlen v Alpacemu Kamnolomih, v kamnolomu Črnotiče, je 4. februarja 2024 z odličnim ukrepanjem in z veliko požrtvovalnostjo rešil življenje 73-letne voznice, ki je z osebnim vozilom zapeljala s ceste in pristala na prepadni brežini. Nesreča se je zgodila pri Bezovici v smeri vasi Podpeč nad Kraškim robom.

Mladen je med vožnjo opazil na cestišču obris vozila in slišal hupanje. Ustavil je svoje vozilo, da bi pogledal čez rob brežine. Tam je zagledal vozilo, ki se je sicer zaustavilo na grmu, a bilo v veliki nevarnosti, da zdrsne v 50-metrski prepad. Z zbranostjo je pristopil k reševalni akciji in poškodovanki pomagal po najboljših močeh. Poklical je kolege in interventno številko 112 na pomoč. S kolegi so naprej avto privezali in tako preprečili, da zdrsne globoko v prepad. Nato so do prihoda gasilcev in reševalcev poskrbeli še za poškodovanko.

Med čakanjem na intervencijske službe, kar je trajalo 40 minut, so poškodovanki nudili zaščito pred podhladitvijo. Gasilci so nato vozilo in ponesrečeno voznico rešili s strme brežine, reševalci pa so jo odpeljali v Splošno bolnišnico Izola. S srčnim in odgovornim dejanjem ter odločnim ukrepanjem lahko brez zadržkov rečemo, da je Mladen rešil življenje 73-letni voznici.

Reševanje ponesrečene osebe, 4. februar 2024.

Reševanje ponesrečene osebe, 4. februar 2024.

Mladen Miklavčič pri delu v kamnolomu Črnotiče.

V lakastih čevljih in obleki na robu prepada rešil življenje voznici

Uredništvo

Mladen Miklavčič (levo)

Sodelavec Mladen Miklavčič, ki je zaposlen v kamnolomu Črnotiče, je pred nekaj meseci naredil izjemno pogumno dejanje. Skupaj z dvema lovskima tovarišema je rešil življenje ponesrečenke, ki se je znašla v nevarnosti, da z vozilom zdrsne v 50-metrski prepad. Za omenjeno dejanje ga je Lovska zveza Slovenije tudi odlikovala z znakom za lovske zasluge.

Kako dolgo že delate v kamnolomu Črnotiče? Kakšne so vaše zadolžitve in odgovornosti?
V kamnolomu sem zaposlen že štiri leta in štiri mesece. Moje delo v kamnolomu je zelo razgibano in obsega različne naloge: od procesničarja na separaciji, voznika cisterne do dela strojnika na kombinirki in čiščenja pod separacijo.

Vsi smo navdušeni nad vašim pogumnim dejanjem, ko ste rešili življenje 73-letne voznice. Ali nam lahko opišete, kaj se je dogajalo tistega dne?

Tisto jutro smo se peljali k sveti maši, ko je moja žena na nepreglednem ovinku zagledala bleščanje pod cesto. Jaz nisem videl nič, ker sem gledal cesto. Žena je zakričala, da naj ustavim, ker je videla avto pod cesto. Bleščanje, ki

ga je videla, je bilo odsev sonca od avtomobilskih oken. Ko sem ustavil, sem slišal trobljenje. Moja žena je imela prav - tam je bil avto. Brez razmišljanja sem dobesedno poletel po robidi in trnju, prišel sem do avta in zagledal gospo s poškodbo na glavi, ki je v paniki klicala hčer. Ko sem odprl vrata, mi je podala telefon, da hčerki povem lokacijo. Takrat se je zgodil trenutek groze. Avto je zanihal in se pomaknil za nekaj deset centimetrov naprej. Takrat sem si rekel, končano je, avto gre v prepad. Ampak je obstal na veji in se ni več premaknil.

Poklical sem prijatelja, ki živi blizu. Prišel je s povezovalnim trakom z račno (pog. »gurno«) in avto privezal na svoje terensko vozilo. Moja žena je medtem postavila varnostne trikotnike in usmerjala promet. Medtem je prišel še drugi prijatelj, da smo se navezali in spustili do gospe. Boris se je ustavil nekoliko višje, jaz pa sem se poln adrenalina, obut v lakaste čevlje in v obleki, spustil po vrvi do gospe. Ko sem odprl vrata vozila, da navežem gospo nase, je prišla njena hči in povedala, da je bila mama operirana pred dvema mesecema na hrbtnici in naj bomo še posebej previdni. Takrat se me je gospa že krčevito oklenila kot otrok svoje mame, ki išče zavetje in tolažbo. Tega trenutka se

ne da opisati, če ga ne doživiš. To so trenutki strahu, bolečine, solza in trenutki iskanja tolažbe. Če ne bi bil navezan, bi verjetno z gospo vred zdrvel v prepad.

To je bilo eno poglavje v mojem življenju, ki ga ne bom nikoli pozabil. Žal, veliko ljudi nima posluha za pomoč sočloveku in se le odpelje mimo, nekateri pa pridejo le opazovati iz radovednosti. Na srečo nismo vsi enaki.

Ste tudi lovec. Kako so vam lovske izkušnje pomagale pri reševanju?

Lovci smo s tem, ko nosimo uniformo, tudi osebe z določenimi pooblastili in še z večjimi dolžnostmi. Naša naloga je skrb za naravo. V težkih razmerah pomagamo živalim preživeti, tako da jim pozimi prinašamo krmo, poleti pa vodo. Naše poslanstvo je tudi pomoč sočloveku in vsem ljudem v stiski. Sam imam v terenskem vozilu vedno veliko opreme, ki sem jo že nešteto uporabil za pomoč ljudem v stiski. Kamionske povezovalne vrvi, vlečne vrvi, dodatno obleko, odeje, sekiro, žago, lopato, vodo, manjšo motiko, rotacijsko luč, ročno svetilko in še marsikaj bi se našlo. Vsega tega se naučiš z leti pri našem hobiju, ki ni samo lov, ampak pomeni predvsem pomoč in biti vzor drugim.

Vaše dejanje je bilo izjemno. Kakšen nasvet bi dali svojim sodelavcem glede ukrepanja v podobnih situacijah?

Ko pridejo takšne situacije, se ne obračajmo stran. Vsi smo dolžni pomagati drug drugemu. Smo kakor ena družina, saj preživimo polovico svojega življenja skupaj. In družina si mora pomagati, sodelovati in poskrbeti drug za drugega. Če je v družini nekdo, ki ne zmore opraviti neke naloge, naj prosi za pomoč. Vem, da bo vedno nekdo stopil zraven ter ponudil pomoč in oporo. Le družina, ki drži skupaj, je uspešna in se lahko zoperstavi vsakemu problemu. V nasprotnem primeru družina razpade.

SREČANJE PROSTOVOLJCEV

programa starejši za starejše

Franc Komac, predsednik Društva upokojencev Kanal

Društvo upokojencev Kanal je 3. maja 2024 organiziralo srečanje prostovoljcev programa Starejši za starejše za društva upokojencev Pokrajinske zveze društev upokojencev severne Primorske (PZDU SP), ki se ga je udeležilo 170 prostovoljcev. To je program Zveze društev upokojencev Slovenije in ga izvajajo samo tista društva, ki so k programu prostovoljno pristopila. Ciljna skupina so osebe starejše od 69 let, ki živijo na območju, ki ga posamezno društvo pokriva, in prostovoljno vstopijo v projekt, ne glede na to, ali so člani društva upokojencev (DU) ali ne. Program izvajamo tako, da prostovoljci DU najmanj enkrat letno obiščejo osebo, ki je vključena v program in ji pri tem nudijo različne vrste pomoči. Nadaljnji obiski pa so odvisni od potreb in želja uporabnika. Cilja programa sta: ugotoviti, kako starejši živijo in uveljavitev medsebojne pomoči starejših, tako da bodo lahko kakovostno čim dlje časa živeli v svojem domačem okolju.

Na PZDU SP izvaja omenjeni program trenutno 11 od 29 društev upokojencev, eno med njimi je tudi Društvo upokojencev Kanal. Program izvaja 22 prostovoljcev, ki letno opravijo okrog 1.400 ur prostovoljnega dela. V letu 2023 smo obiskali 280 oseb in nudili 328 pomoči.

Ob prihodu na srečanje prostovoljcev programa Starejši za starejše smo udeležence pogostili z rogljiči, pecivom in kavo, nato pa je sledil uradni sprejem v večnamenski dvorani Osnovne šole Kanal. Po pozdravnih govorih in predstavitvi dela DU Kanal so sledili vodeni ogledi družbe Alpacem in Kanala. Po končanih ogledih smo program nadaljevali pod šotorom v Levpi, kjer smo

najprej imeli kosilo, sledili so kulturni program in govori ter prijetno druženje ob živi glasbi. Vsem koordinatorskim in koordinatorkam programa smo izročili vrečke z darilci, ki jih je prispevala Občina Kanal ob Soči.

Družbi Alpacem se zahvaljujemo za prigrizek ob sprejemu in uporabo šotorja v Levpi, kjer smo lahko nadaljevali s programom. Omogočili so nam tudi ogled cementarne, ki se ga je udeležilo 110 prostovoljcev. Zahvaljujemo se tudi Zavodu za turizem, kulturo, mladino in šport Kanal, ki nam je priskrbel turističnega vodiča.

Na naše povabilo so se srečanja udeležili tudi iz ZDUS predsednica Zdenka Jan in podpredsednik Stanko Kranvogel, ki je pri zvezi tudi odgovoren za izvajanje programa, ter predsednik PZDU SP Zlatko Marušič. Zaradi bolezni se nam žal ni mogla pridružiti koordinatorka programa pri ZDUS Rožca Šonc. Na prireditvi smo vabili tudi vse predsednike krajevnih skupnosti (KS) Občine Kanal ob Soči, za katere skrbi naše društvo, ter župane občin, v katerih se ta program izvaja, vendar se žal ni nihče udeležil. Svojo odsotnost so opravičili predsednik KS Kanal, župani občin Ajdovščina, Idrija, Vipava in Mestne občine Nova Gorica ter nam pri tem zaželeli lepo praznovanje.

Kljub slabemu vremenu smo program v celoti izpeljali v zadovoljstvo vseh, ki so si vzeli čas in bili gostje na naši prireditvi. Da smo bili uspešni in izvirni, potrjujejo številne čestitke, ki smo jih bili deležni po prireditvi.

6. festival plesnih skupin Ložice 2024

Plesno kulturni klub Tince

6. festival plesnih skupin Ložice 2024 je v občini Kanal ob Soči potekal 18. junija 2024.

Dogodka so se na povabilo organizatorja Plesno kulturnega kluba Tince in Valterja Reščiča s skupino Tisti ljudje udeležile plesne skupine iz cele Slovenije, natančneje 185 plesalk in plesalcev.

Udeležence družijo ljubezen do plesa, ki krepi zdravje in v zrelih letih ohranja miselno in fizično kondicijo ter krepi samozavest. Nastopajoči si želijo ostati vitalni, saj je ples aktivnost, ki ne pozna starosti. Mnogi gledalci so plesalce spremljali z navdušenjem in aplavzi.

Organizatorji se zahvaljujemo sponzorjema Občini Kanal ob Soči in Alpacemu Cementu, d.d., za podporo festivalu.

Čas je za pravo resnico, kdo zares pomaga azbestnim bolnikom

Društvo obolelih zaradi azbesta

Članek začnemo z naslednjim citatom: »... Prosimo, da začnete z organizacijo pregleda na Golniku takoj, tako da bi lahko poslali prve paciente že v torek, dne 9. 5., ali vsaj v četrtek, dne 11. 5. Nato bi jih pošiljali vsak torek in četrtek po 3, dokler ne bi pregleda opravilo vseh 39 oseb...« Dopisu je priložen seznam pacientov z različnimi diagnozami bolezni zaradi azbesta. Datum dopisa: 4. maj 1967.

Ne, nismo se zmotili v datumu. Dopis, ki ga je takratni Zavod Socialistične republike Slovenije za zdravstveno in tehnično varnost poslal takratnemu zdravniku obratne ambulante »Cementarne Anhovo«, nosi datum 4. maj 1967.

V Društvu obolelih zaradi azbesta se nočemo spraševati, zakaj se je 54 let zgodilo mnogo premalo, čeprav, kot je razvidno iz citata, bi bilo to mogoče. Z vprašanji ne bi pomagali azbestnim bolnikom. **V društvu nam je pomembno le to, da je novembra 2021 zaživela azbestna ambulanta na Univerzitetni kliniki Golnik in da imajo končno vsi, ki so bili izpostavljeni azbestu, možnost biti sistemsko obravnavani. To se je zgodilo zgolj in samo na pobudo našega društva. Če mi tega ne bi naredili, bi bili azbestni bolniki še vedno prepuščeni samim sebi, kot so bili do takrat. MI ŽELIMO SAMO POMAGATI AZBESTNIM BOLNIKOM IN TO TUDI DELAMO! In se veselimo uspehov.**

Dogodek Pomoč azbestnim bolnikom, 12. januar 2024.

Naša požrtvovalnost in trud, skupaj s pripravljenostjo in odzivnostjo medicinske stroke, tiste stroke, ki bolnikom zares pomaga, vse to je pripeljalo do odprtja azbestne ambulante, za vse, ki so bili izpostavljeni azbestu iz cele Slovenije. Kako je prišlo do sodelovanja z Univerzitetno kliniko Golnik, kako je ambulanta zaživela in rezultati delovanja te ambulante so bili predstavljeni na dogodku **Pomoč azbestnim bolnikom**, ki smo ga organizirali 12. januarja 2024 v Kulturnem domu v Desklah.

Prvi predavatelj je bil **doc. dr. Aleš Rozman**, ki je že naš stari znanec, saj je leta 2022, kot takratni direktor Univerzitetne klinike Golnik in začetnik azbestne ambulante, prejel priznanje naše občine. Povedal je: »Nekega dne se je na vratih klinike oglasil en čudovit gospod (op.: Hasib Brdar) in vprašal, če bi lahko nekako stopili skupaj.« Osnova za začetek sodelovanja je bila predhodno narejena študija »Pacientova pot«, ki je pokazala potrebo po tem, da so vsi, ki so bili izpostavljeni azbestu, sistemsko obravnavani. Na kliniki so sklenili glave, preštudirali literaturo in izkušnje iz tujine. Novembra 2021 je začela delovati specialistična ambulanta za azbestne bolnike. Dr. Rozman je tudi poudaril, da je zelo vesel sodelovanja z nami, kar nam je v čast.

Prihod pacientov na kliniko Golnik

Še najbolj pa nas razveseljujejo rezultati dela te ambulante, ki jih je na predavanju predstavila **Katja Adamič, dr. med.**, ravno tako z Univerzitetne klinike Golnik. To je tista prijazna 'dohtarica', ki naše paciente sprejme in napoti na nadaljnje preiskave. In je zelo dobra diagnostičarka. Od novembra 2021 do danes je bilo pregledanih več kot 300 pacientov, na predavanju so predstavili rezultate dela do junija 2023. Žalostno ali veselo je dejstvo, da samo pri 12.7 % preiskanih niso ugotovili nobene bolezni, povezane z azbestom. Žalostno zato, ker je delež azbestnih bolezni tako velik, veselo pa zato, ker so bile bolezni odkrite zgodaj in so pacienti, kjer je potrebno, v postopkih zdravljenja. Odkrili so tudi veliko bolezni, ki niso povezane z azbestom, in paciente napotili na ustrezna zdravljenja. Slišali smo tudi informacijo, da že nastaja presejalni test za raka na pljučih, v katerega naj bi bili vključeni tudi izpostavljeni azbestu.

Načine zdravljenja rakavih obolenj in mezotelioma nam je predstavila **Katja Mohorčič, dr. med.**, ki je na Univerzitetni kliniki Golnik vodja enote za internistično onkologijo. Veseli nas, da metodologije za zdravljenje rakavih obolenj napredujejo, da se pojavljajo nove, ki omogočajo boljše ozdravitev. Poudarek je bil na zdravljenju mezotelioma z imunoterapijo. Predavateljica nas je opozorila, da imajo lahko ta zdravljenja tudi stranske učinke, s katerimi

morajo biti pacienti seznanjeni. Dr. Mohorčič je zelo dobra strokovnjakinja in tudi predavateljica. Omenila je, da ima malo treme, ker je med udeleženci videla kar nekaj svojih bolnikov. Hvala, da ste se nam pridružili.

»Moje predavanje je zadnja točka današnjega dne, ampak točka, ki odpira veliko upanja in načrtov za Severno Primorsko in Goriško regijo.« To so bile besede zadnje predavateljice **Mateje Lopuh, dr. med.**, iz Splošne bolnišnice Jesenice, posvečene paliativni oskrbi in organizaciji mobilne paliativne enote pri nas. Paliativa je tisto, kar hudo bolni potrebujejo in tudi ta zgodba se je začela z našim društvom. Nikoli ne bomo pozabili trenutka na sestanku z dr. Lopuh na Ministrstvu za zdravje, ko je, ko smo ji predstavili stiske naših ljudi, odprla svoj koledar in rekla: »Naslednji torek pridem obiskat vaše bolnike.« Tako se je začelo in še danes hodi. In bolniki, pa tudi njihovi svojci, so zelo zadovoljni s tem, kako zelo jim s svojimi obiski pomaga. Doktorica Lopuh, hvala vam! Tudi v tej zgodbi upamo na uspeh, saj je dr. Lopuh novembra 2023 začela sodelovati s Splošno bolnišnico dr. Franca Derganca Nova Gorica in želimo si, da bodo mobilno paliativo uredili tudi v naši bližini.

Lojzka Reščič, članica društva, na protestnem shodu v Ljubljani.

S svojim obiskom je dogodek počastila tudi predstavnica Ministrstva za zdravje **Vesna Marinko, direktorica direktorata za javno zdravje**. V svojem nagovoru je lepo povzela težave naših bolnikov, predvsem pa nam je pomembno njeno sporočilo, da je ministrstvo v letu 2022 podprlo raziskavo o spremljanju vpliva onesnaževal v okolju na zdravje ljudi na modelnem območju cementarne Alpacem Cement. Tako bodo različni strokovnjaki pregledovali podatke o kakovosti zraka, stanju tal in voda. Pregledovali bodo tudi obstoječe zdravstvene podatke, poleg tega bodo odvzeli biološke vzorce otrokom in mladostnikom in v njih ugotavljali prisotnost kemikalij, ki so lahko posledica življenjskega sloga ali onesnaževal iz okolja. S povezavo okoljskih in zdravstvenih podatkov bodo ugotavljali, kakšna je izpostavljenost prebivalstva okoljskim dejavnikom tveganja in predlagali ukrepe za varovanje zdravja na tem območju. Strinjala se je z nami, da je začetek delovanja specialistične ambulante za azbestne bolnike na Univerzitetni kliniki Golnik eden od pomembnih mejnikov v delovanju našega društva, kot pomembna je ocenila tudi druga področja delovanja društva.

Celoten dogodek si lahko ogledate na spletni strani društva www.drustvo-oza.si - do dogodka lahko dostopate tudi preko QR kode, ki je objavljena v prispevku.

Zakaj smo se v imenu azbestnih bolnikov odzvali na dogajanje ob sprejemanju nove okoljske zakonodaje? Nismo se odzvali, da bi zagovarjali tovarno, ker to morajo storiti sami. Odzvali smo se, da smo povedali, da so nekateri med pobudniki in podporniki sprememb zakona prav tisti, ki istočasno hočejo rušiti pridobitve, ki so uspele na pobudo našega društva in smo jih opisali v prejšnjih odstavkih. Spremembo zakona pa podpirajo pod pretvezo pomoči azbestnim bolnikom. Med podporniki sprememb zakona so tudi taki, ki še vedno neradi izdajo napotnico za Golnik ali napotnico za paliativo. Saj je verjetno težko verjeti, ampak je res!! Zato želimo predstaviti pravo resnico, kdo azbestnim bolnikom zares pomaga. Poudariti moramo, da smo to storili s soglasno podporo članov izvršnega odbora, seveda pa vseh 600 in več članov nismo mogli vprašati. Kljub veliki medijski izpostavljenosti, da se člani ne strinjajo z odločitvijo vodstva društva, lahko povemo, da so iz našega društva izstopili samo trije člani, medtem ko se nam je v prvi polovici tega leta pridružilo preko 20 novih članov. To nam potrjuje, da delamo prav!

Pa nista samo ambulanta na Univerzitetni kliniki Golnik in sodelovanje z doktorico Lopuhovo naša edina uspeha, čeprav največja. Naše društvo je edino, ki je v Državni svet RS dalo pobudo za reševanje starih azbestnih kritin po Sloveniji. Tega ni storilo nobeno eko društvo ali nevladna organizacija, ki jih »tako skrbi« za »naše« okolje. Ne, pobudo je dalo naše društvo, bila je obravnavana in soglasno podprta ter posredovana ministrstvom v reševanje. Zaenkrat se še ni nič zgodilo, vendar tudi na tem bomo delali naprej. Delamo še na številnih drugih področjih: skrbimo za cepljenja, sodelujemo v zvezi organizacij pacientov, predavamo medicinskim sestram o simptomih azbestnih bolezni, organiziramo odvzeme krvi za raziskave genskih dejavnikov za pojav bolezni, skrbimo za rekreacijo in druženja naših članov, pa tudi nečlanov. In še bi lahko naštevali. Pa o tem več naslednjič.

Vse to delamo popolnoma prostovoljno, energijo za to nam daje sodelovanje s tako srčnimi ljudmi iz medicinske stroke, ki razumejo svoje pravo poslanstvo v pomoči bolnikom in so omenjeni v predhodnih odstavkih. Največ pa nam pomeni zadovoljstvo in hvaležnost naših članov, sedaj nas je že preko 600, s katerimi imamo pogoste stike.

Pester začetek spomladanskih dni v glasbenem vzdušju

Pihalni orkester Salonit Anhovo

Pihalni orkester Salonit Anhovo koraka proti koncu sezone s pospešenim ritmom. Na praznik dela, 1. maja, so godbeniki prebivalce Občine Kanal ob Soči prebudili s tradicionalno prvomajsko budnico. Obiskali so Deskle, Plave, Ložice, Anhovo, Močila, Gorenje Deskle, Avče, Ročinj in Kanal. Z melodijami vsem znanih koračnic so kljub spremenljivemu vremenu uspeli prebuditi tudi največje zaspance.

V nedeljo, 19. maja 2024, so se članice in člani Vokalnega ansambla Reunion, Moškega pevskega zbora Ludvik Zorzut, Ženskega pevskega zbora Vinika, Noneta Brda in Pihalnega orkestra Salonit Anhovo poklonili svojemu dolgoletnemu dirigentu, umetniškemu vodji in prijatelju Radovanu Kokošarju. V Vili Vipolže so ob enem lepših sončnih zahodov obeležili 5. obletnico njegove smrti z izvajanjem Radovanovih priredb, obujanjem spominov in pripovedovanjem prigod s skupnih vaj.

Muzikafest

Že naslednji vikend je Pihalni orkester Salonit Anhovo organiziral tradicionalno srečanje pihalnih orkestrów in godb Muzikafest. Že 19. leto zapored so se v naši prelepi dolini zbrali orkestri in godbe iz Slovenije in tujine. V soboto, 25. maja 2024, so se na Športno rekreativnem centru v Ložicah poleg domačega orkestra predstavili tudi Pihalni orkester Vogrsko, Postojnska godba 1808 in Pihalni orkester VŠB Tehnične univerze v Ostravi s svojo mažoretno skupino. Gostujoči orkestri so zgodnem popoldnevu obiskali Ročinj, Gorenje Deskle in Avče ter tako povabili prebivalce na glavni dogodek. Na samem Muzikafestu so obiskovalci z bučnim aplavzom in vzkliki spodbujali glasbenike, naj ne prenehajo igrati. Pridružile so se jim tudi članice Športnega twirling kluba Deskle, ki so s plesnimi točkami popestrile dogajanje med menjavo orkestrów na odru.

Pihalni orkester VŠB Tehnične univerze v Ostravi je dan pred Muzikafestom priredil samostojen koncert v Kulturnem domu Deskle. Goste s Češke so pred začetkom glasbenega dela koncerta pozdravili predsednik Pihalnega orkestra Salonit Anhovo Andraž Filej, župan občine Kanal ob Soči Miha Stegel in predstavnik podjetja Alpacem Cement, d.d., Peter Korenjak. Pihalni orkester Tehnične univerze v Ostravi je poslušalce navdušil s tehnično zahtevnimi skladbami, s filmskimi in popularnimi uspešnicami, ob katerih so gostje v dvorani lahko zapeli in zaplesali.

16. mednarodno srečanje pihalnih orkestrów na Malem Lošinju

V petek, 31. maja 2024, so se glasbeniki iz Pihalnega orkestra Salonit Anhovo odpravili na 16. mednarodno srečanje pihalnih orkestrów na Mali Lošinj. Dogodek je organiziral Pihalni orkester Josipa Kašmana. Poslušalce je na dogodku zabavalo kar deset pihalnih orkestrów. Festival se je pričel v soboto, 1. junija 2024, s parado orkestrów po rivi proti Trgu Republike Hrvaške, kjer so se ob koncu parade predstavili vsi nastopajoči z dvema skupnima koračnicama. Drugo skupno koračnico je dirigiral dirigent iz Anhovega Armando Mariutti. Sledil je koncertni program posameznih orkestrów, v sklopu katerega je vsak orkester navzoče zazibal v ritmičnih treh skladb. Poleg glasbe pa so godbeniki v treh dneh našli čas tudi za plavanje v kristalno čistem morju, igranje na nepogrešljivih turnirjih briškule in zbijanje šal. S tem so zaključili letošnjo glasbeno sezono in zbrali moči za prihodnjo.

Spremljajte nas na družbenih omrežjih

Spremljajte Pihalni orkester Salonit Anhovo na družbenih omrežjih ali pa bodite pozorni na obvestila na oglasnih deskah, da ne zamudite vseh zabavnih dogodkov, ki še pridejo!

Glasbeni pozdrav!

Facebook stran
Pihalnega orkestra Salonit Anhovo

Tematska pot Deskle

Turistično društvo Korada

Praznična čarobnost tudi na tematski poti Deskle

V času božično-novoletnih praznikov so tematsko pot Deskle obiskala pravljica bitja, palčki, ki so se jih najbolj razveselili otroci. Navdušeni so bili tudi odrasli obiskovalci poti, saj imamo v prazničnih časih vsi radi malo čarobnosti. Največjega palčka so za tematsko pot izdelali v Alpacemu Indeju, d.o.o., za kar se jim zahvaljujemo in se priporočamo

za naprej. Drugi palčki so bili manjši in so se skrili po različnih delih poti.

Po praznikih so se palčki poslovili, nekateri pa so dobili tudi nove domove. Upamo, da lepo skrbite zanje in da nas vsi ponovno obiščejo prihodnje leto.

Palčki na Tematski poti Deskle. Fotografije: Valter Reščič.

Na tematski poti tudi ekstremni športniki

Športno društvo Dekatlon, ki deluje v Desklah in vzpodbuja h gibanju, je v začetku marca organiziralo prvi trening kamp v sodelovanju s Spartan Slovenija, ki tudi organizira svetovno znana tekmovanja Spartan Race. Del njihove preizkušnje je potekal tudi po naši tematski poti in se zaključil na tabornem prostoru. Ekstremni športniki se seveda niso ustrašili zelo slabih vremenskih razmer, dokazali pa so tudi, da opuščeni žičniški stolp lahko služi tudi športnemu namenu.

Fotografija: Andraž Mavrič Gaberšček

Starši in spremljevalci šahistov na obisku

V soboto, 13. aprila 2024, je na Osnovni šoli Deskle potekal 5. šahovski turnir Primorskega osnovnošolskega pokala 2023/24. Sodelovalo je kar 81 mladih šahistov in šahistov. Seveda mladi šahisti potrebujejo starše in druge spremljevalce, da jih spremljajo na turnirju. Medtem ko mladi tekmujejo, se spremljevalci pogosto dolgočasijo. Tokrat pa ni bilo tako, saj je vodja turnirja Boris Kogoj prišel na idejo za voden pohod po tematski poti Deskle. Skupino 12 pohodnikov je po poti vodil Valter Reščič. Hvala Borisu za idejo in tudi Jožetu Valentinčiču, ki ob koncu poti velikokrat prijazno sprejme pohodnike, kot jih je tudi tokrat.

Odziv predstavnikov šahovskega društva Čaven Ajdovščina: »Hvala organizatorjem 5. šahovskega turnirja Primorskega osnovnošolskega pokala v Desklah in turističnemu društvu Korada Deskle - Anhovo za organiziran pohod po tematski poti Deskle. Odlična ideja za preživljanje časa med šahovskimi partijami za starše in ostale čakajoče. Hvala vodiču, ki nas je spodbujal po poti vkreber in nasmejaj ter opremil z idejami za razmišljanje o tematikah, povezanih s potjo. Hvala domačinom, ki so poskrbeli za okrepčilo. Šah povezuje tudi na drugih ravneh.«

Fotografija: Valter Reščič

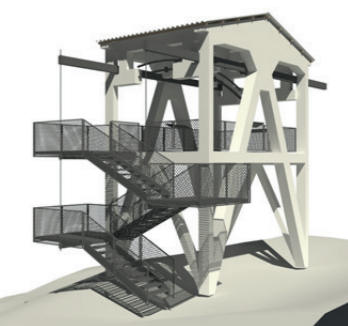
Dve informacijski točki, ki stojita ob glavni cesti in na tabornem prostoru, smo opremili z prosojnimi in nepremočljivimi predalniki, kjer so obiskovalcem ves čas na razpolago zgibanke, ki so jim v pomoč pri vodenju po poti.

Predalnik z zgibankami o Tematski poti Deskle. Fotografija: Valter Reščič.

Načrti za naprej

Na občnem zboru Turističnega društva Korada se je porodilo kar nekaj novih idej za nadaljnje urejanje tematske poti, ki jih bomo poskusili uresničiti v sodelovanju in s podporo skupine Alpacem v Sloveniji. V letošnjem letu pa je pred nami tudi velik izziv, saj bo jeseni objavljen razpis LAS Dolina Soče. S prijavo projekta na razpis bi zasledovali cilj zagotavljanja pogojev za izvajanje in razvoj kulturnega ustvarjanja ter ohranjanja kulturne in naravne dediščine lokalnega okolja, ki poteka v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj. Obnova opuščene stolpa na skoraj najvišji točki tematske poti je zgodba, ki je zelo primerna za tak razpis, seveda pa to terja ogromno dela in angažiranja tako sodelavcev iz Alpacem kot tudi nas v društvu. Če bomo delali srčno, upamo, da nam bo uspelo. Seveda načrt ni samo obnova stolpa, ampak v njem ustvariti tudi zanimive vsebine.

Idejna zasnova novega stolpa. Avtorica: Ines Bonutti.

Pripravljamo pa se že tudi na praznovanje tretje obletnice poti, ki bo 7. septembra 2024. Takrat bomo spet razglasili naj pohodnika oziroma pohodnico in še kakšno novo presenečenje bomo pripravili.

Dan Tematske poti Deskle

Najraje slikajo z nogami v vodi in pesku

Vanda Colja, predsednica Likovne skupine Svetloba Deskle

Likovna skupina Svetloba Deskle si je v dvajsetih letih delovanja nabrala veliko izkušenj glede slikanja in organizacije ektempor v naravi. Brezobzirno bi bilo, če ne še kaj hujšega, ko ne bi povabili slovenskih in italijanskih slikarjev v avtokamp ter na peščeno plažo v Kanal ob Soči. Zaradi privlačnosti vode in vročega peska, kakor tudi prijaznosti ter velikodušnosti gostiteljev marsikatero slikarsko društvo z veseljem pride v Kanal. Lani, ko je Likovna skupina Svetloba praznovala dve desetletji, se je v Kanalu zbralo skoraj šestdeset slikarjev, letos pa nekoliko manj, petinštirideset.

Slikarji so se zbrali 6. julija pri jutranjem zajtrku v kanalskem avtokampu, da bi slikali vedute Kanala. Letos so se ektempor udeležili številni posamezniki, ki delujejo samostojno, ter člani Društva briških likovnih ustvarjalcev Dabla Brda, Društva Kul-Tu-Ra Renče, Kulturno umetniškega društva Goriška Paleta, Slikarskega društva Atelje Bled, Društva likovnih ustvarjalcev Tolmin, iz zamejstva pa likovno društvo G. Mazzini ENDAS Monfalcone. Vsi z velikim navdušenjem prihajajo v Kanal. Ljubitelji vode slikarska stojala zapičijo v pesek, drugi se postavijo pod prijetno senco bogatih krošenj ter v različnih tehnikah poskušajo s čopiči na platna ali papir ujeti trenutek pogleda na znameniti kanalski most. Nastala dela nato razstavijo v okna Kanala in Deskel, kjer so na ogled domačinom in turistom.

Da pa niso bili ne lačni ne žejni, so jim hladno pijačo in toplo malico omogočili Občina Kanal ob Soči in Alpacem Cement, za kar se jim prisrčno zahvaljujemo.

IZJEMNI REZULTATI twirlerk na 27. državnem prvenstvu

Športni twirling klub Deskle

27. državno prvenstvo v twirlingu je letos potekalo 20. in 21. aprila 2024 v Slovenski Bistrici. Klub je zastopalo 25 deklet. Twirlerke so se na pot odpravile v zgodnjih jutranjih urah. Po prihodu v telovadnico so dekleta imela dovolj časa za pripravo na tekmovanje. Prvi tekmovalni dan so zaznamovali nastopi nižjih težavnostnih kategorij v tehničnih, 'freestylee solo' in par disciplinah. Dekleta so se po napornem dnevu odpravila do prenočišča, kjer so nabrala nove moči za naslednji tekmovalni dan. Drugi tekmovalni dan so potekali nastopi 'freestylee solov' in parov višjih nivojev ter skupin. Vsa dekleta so se odlično odrezala in nanje smo neizmerno ponosni. Klubu so naše twirlerke prilepile kar 12 zlatih in osem srebrnih odličij ter štiri bronasta; šest četrth mest, štiri peta mesta, eno deveto mesto ter eno deseto mesto.

Sedaj se dekleta še bolj intenzivno pripravljajo na naslednje tekmovanje – Slovenija Open, ki bo potekalo v začetku junija v Slovenski Bistrici. Za večino deklet bo to tudi zadnje tekmovanje v tej sezoni. Najstarejša skupina pa bo slovenske barve ponovno zastopala junija na evropskem prvenstvu, ki bo zopet potekalo v Teplicah na Češkem.

Iskreno se zahvaljujemo tudi našemu generalnemu sponzorju Alpacem in vsem staršem. Tekmovalkam čestitamo ob doseženih odličnih rezultatih.

Državno prvenstvo

Naporno dogajanje prve polovice tekmovalne sezone za twirlerke in twirlerja

Športni twirling klub Deskle

Športni twirling klub Deskle je tudi letos organiziral tradicionalno božično-novoletno rajanje, ki je potekalo 16. decembra v desklanski telovadnici. Za twirlerke in twirlerja je bila to prva priložnost, da so gledalcem pokazali vaje, ki so se jih naučili v letošnji sezoni, hkrati pa je bilo rajanje tudi generalka za vse tekmovalke, ki so se v začetku februarja udeležile prvih kvalifikacij. Naše nove članice, ki so se twirling klubu pridružile v oktobru, so se prvič predstavile in pokazale vse stvari, ki so se jih že naučile.

Na Twirling zvezi Slovenije v Slovenski Bistrici je istočasno potekalo izobraževanje za trenerke twirlinga. Iz našega kluba sta se ga udeležili Naja Rogač in Zoja Bolterstein Leskovar. Izobraževanje je potekalo ves konec tedna. Sedaj ju čaka obdobje, v katerem bosta praktično znanje nabirali pod mentorstvom dolgoletnih trenerk, nato pa bosta lahko svoje bogato znanje predajali na naslednje generacije desklanskih twirlerk.

V okviru Prazničnega decembra, ki je potekal v Kanalu, sta se najstarejši skupini twirlerk predstavili z dvema točkama, pri čemer jih je spremljal Pihalni orkester Salonit Anhovo.

Ne dolgo po novem letu so na spored prišle prve kvalifikacije za državno prvenstvo v letošnji sezoni, ki so 10. februarja potekale v Ljutomeru. Kvalifikacije so potekale v tehničnih disciplinah (solo, solo pari, 'two baton' in 'three baton'). Iz našega kluba se je za uvrstitev na 27. državno prvenstvo potegovalo kar 12 deklet. Po napornem tekmovalnem dnevu in dobro odplesanih nastopih so se vse naše twirlerke uspešno kvalificirale v finale. Iskrene čestitke vsem!

Kmalu so na spored prišle še druge kvalifikacije za državno prvenstvo, ki so potekale v disciplinah prostega sloga posamično in v pari. Te so potekale 17. marca v Slovenskih Konjicah. Na kvalifikacijah je tekmovalo 23 naših deklet. Twirlerke so se predstavile s kar 25 nastopi, od tega pa se jih je v finale kvalificiralo 24. Iskrene čestitke vsem!

Po uspešnih drugih kvalifikacijah je twirlerke čakala generalka pred državnim prvenstvom, ki je potekala 6. aprila 2024 v Kanalu. Na generalki so dekleta prikazala svoje izpiljene tekmovalne nastope, s katerimi so se predstavljale na 27. državnem prvenstvu v Slovenski Bistrici.

Božično-novoletno rajanje

Prve kvalifikacije za državno prvenstvo

Druge kvalifikacije za državno prvenstvo

Generalka pred državnim prvenstvom

Facebook stran
Športnega twirling kluba Deskle

Odbojkarški klub Salonit Anhovo - Kanal okrepljen v novo sezono

Odbojkarški klub Salonit Anhovo – Kanal

Vodenje Odbojkarškega klub (OK) Salonit Anhovo – Kanal je prevzel uspešen podejtnik, nekdanji odbojkar in domačin Hinko Gorjup. Njegova vizija se že izkazuje v sestavi ekipe, ki bo temeljila na preverjenih in izkušenih igralcih ter mladih domačih odbojkarjih. Hinko Gorjup, direktor OK Salonit Anhovo – Kanal: »Klub si želim, z novim vodstvom ter s svojim pristopom, popeljati na višjo raven. Naš cilj je, da nadaljujemo z razvojem naših mladinskih programov, krepimo člansko ekipo in dosegamo še boljše rezultate. Zato smo v prihodnji sezoni zasnovali novo zgodbo, da v naslednjih letih popeljemo klub na pota stare slave.«

Trenerske vaje bo v članski ekipi prevzel Gergor Jerončič, v ekipo pa prihaja tudi njegov sin Rok Jerončič. V Kanal se vrača Dejan Vinčič, eden najuspešnejših slovenskih odbojkarjev vseh časov. V svoji karieri je osvojil številne naslove s slovenskimi in tujimi klubi, najbolj ponosen pa je na prigarane reprezentativne medalje. V klubu ob Soči je nazadnje igral pred 16 leti. Hinko Gorjup, direktor: "Dejan je naši zgodbi dal verodostojnost in počaščeni smo, da verjame v naše cilje! Ob tej priložnosti je na mestu, da se ponovno zahvalim tudi našemu sedmemu igralcu, družbi Alpacem, ki je že več kot pol stoletja trden igralec na naši klopi!" Odbojkarško sezono 2023/24 smo uspešno zaključili ter v sodelovanju moške in ženske ekipe otrokom pričarali

Facebook stran Odbojkarškega kluba Salonit Anhovo - Kanal

čudovit zaključek pestre odbojkarške sezone. Dogodka se je udeležilo skoraj 400 ljudi. Otroci so se s starši in trenerji družili ob igranju odbojke in dobri hrani. Direktor kluba Hinko Gorjup se je ob tem vsem zahvalil, še posebej staršem, ki otroke podpirajo v tem čudovitem športu.

Odbojkarji med športniki Goriške

V prepolni dvorani Pinta hotela Perla smo na prireditvi Športnik Goriške 2023 čestitali športnikom za uspehe, se zahvalili športnim delavcem za njihov prispevek v športu ter razglasili naj športnico, naj ekipo in naj športnika leta 2023. Priznanji za osvojen 1. mesto v Državnem prvenstvu v odbojki na mivki U20 sta prejela tudi igralca članske ekipe Alpacem Kanal Grega Okroglič in Vid Ranc. Čestitke!

Naša Grega Okroglič in Vid Ranc sta prejela priznanje za športnika Goriške 2023. Fotografija: Nina Vajd.

IZBOR 31 OBLIKOVALSKIH ZASNOV IZ BETONA

dobil svojo razstavo

Uredništvo

Od aprila do sredine maja 2024 je v Mali galeriji Banke Slovenije v centru Ljubljane potekala posebna razstava Fakultete za arhitekturo Univerze v Ljubljani z naslovom BETON 2.0: dom in svet. Na njej so študentje, nekateri med njimi so danes tudi uspešni arhitekti, razstajali inovativne izdelke za dom in urbano opremo iz betona.

Ti izdelki so nastali na dveh oblikovalskih delavnicah, kjer so različne uporabnosti betona raziskovali ob dodatnem študijskem procesu. Delavnice so nastale na pobudo našega podjetja Alpacem Cement in tehnološkega podjetja Zevnik Lab ter veljajo za odličen prikaz dobre prakse sodelovanja stroke in industrije.

Do nove uporabnosti betona s sodelovanjem stroke in industrije

»Študenti iz teh izkušenj pridobijo neprecenljive lekcije, ki jim bodo koristile v prihodnosti, ko zapustijo varno zavetje akademskega okolja. Kljub temu, da so bili v fakultetnem okolju podučeni s strani izkušenih profesorjev, so se zdaj soočili z realnimi izzivi praktičnega dela,« je dejal **prof. Mihael Dešman**, dekan Fakultete za arhitekturo Univerze v Ljubljani.

Čeprav moderen beton poznamo le okoli 150 let, je v tem kratkem času najmlajši izmed najpomembnejših konstrukcijskih materialov pridobil absoluten primat pri gradnji, je izpostavil **dr. Tomaž Vuk**, predsednik uprave podjetja Alpacem Cement: »V gradbeništvu uporabljamo več betona kot vseh drugih gradbenih materialov skupaj. Z novimi izzivi, s katerimi se družba spopada, bo njegova vloga le še pomembnejša. Zato je lepo, da se mladi že med študijem srečajo z njim in ga uporabljajo na inovativne načine.«

Raziskovanje različnih uporabnosti betona

56 študentov Fakultete za arhitekturo Univerze v Ljubljani je tako na dveh oblikovalskih delavnicah, ki sta nastali na pobudo podjetja Alpacem Cement in tehnološkega podjetja Zevnik Lab, raziskovalo različne uporabnosti betona. Na delavnici Doma z betonom (2020 - 2021) so razvijali izdelke za domačo uporabo iz betona, na delavnici Beton 2.0 (2022-2023) pa so oblikovali urbano opremo iz betona. Nastali so izjemni koncepti in izdelki, izbor 31 oblikovalskih zasnov iz betona je bil na ogled tudi v Mali galeriji Banke Slovenije v Ljubljani.

»Ko govorimo o betonu, govorimo o materialu, ki ima izjemno trajnost, če je pravilno narejen in pravilno načrtovan. Že pred sto leti so iz cementa znali narediti strešnik, ki še danes služi svojemu namenu. Inženirji pa imamo danes na voljo širok razpon materialov in tehnologij, da znamo narediti bistveno bolj kakovosten material. Tako smo na delavnicah ugotavljali, kako pozitivno je sodelovanje inženirja, ki se ukvarja z materialom, in arhitekta, ki razume, kaj je proizvod in kako se material uporabi v praksi. S študenti smo začeli ustvarjati lepe izdelke, ki nimajo vrednosti samo v materialu, ampak tudi v obliki in funkcionalnosti,« je pojasnil **dr. Luka Zevnik** iz podjetja Zevnik Lab, ki je študentom na delavnici predajal svoje bogato znanje s področja oblikovanja betona.

V video reportaži si lahko ogledate utrinke z otvoritve razstave.

				AVTOR: GREGA RIHTAR	LASTNIK KMETIJE	ZNAČIL- NOST RAVNEGA	ETIOPSKI NAZIV ZA GOSPODA	DESNÍ PRITOK WARTE NA POLJSKEM	PREBI- VALKA IRANA	OMAR NABER	OSNOVNI DELEC IZ SKUPINE LEPTONOV	VZROK IN RAZVOJ PATOLOŠKE BOLEZNI	PISATELJ IN SLIKAR KRAMOLC	NEKDANJA HRVAŠKA PEVKA JUVAN	NEBESA, PARADIZ			
				ŠESTILO ZA MERJENJE LOBANJE														
				MATERIN- STVO														
				PORTU- GALSKI TRO- SKOKAŠ (NELSON)						PLESEN VINSKE TRTE GL. MESTO NORVEŠKE								
				TOMAŽ NOSE		TRAVNIŠKA ZDRAVILNA RASTLINA	DEDEK NA PRIMOR. POVZROČI- TELJI IONI- ZACIJE						TELIČEK	OSKRBA BOLNIKA	ZASTAREL IZRAZ ZA DEBELO ČREVO			
				FRAN- COSKI SLIKAR (CLAUDE)	AFRIŠKA ANTILOPA						KRATKO- DLAK PES PREBI- VALEC PRLEKLIJE							
					METRIČNI POUDAREK													
NEKDANJ ITALJANSKI NOGOMETAŠ, ZDAJ NOGOMETNI TRENER (CARLO)				TEATRA- LIČEN IGRALEC	VIŠEČE ŽIVALŠKE USTNICE	SESTAVINA BENCINA		AM. IGRAL. (JENNA) JAP.-FR. IGRALKA (JOKO)										
KIP VELIKANA V OBLIKI STEBRA							ŠIVALNO SREDSTVO		SL. PISEC (DANILO) TRAVA PRVE KOŠNJE									
ANGLEŠKI REZISER (RONALD)					REKA NA JUGU ŠKOTSKE	PRIKAZO- VALKA OBLAČIL NA MODNIH REVIJAH	ODVZEM IMETJA UMET- NOSTNA SMER				PRITLI- KAVOST	KRATKA PALICA Z ODEBE- LJENIM KONCEM	ŠVEDSKI SMUČAR- SKI CENTER					
AMERIŠKI NOVELIST (TRUMAN)						NADAR- JENEC												
PLESNA FIGURA PRI ČETVORKI				IZDELO- VALEC KRUHA IN PECIVA	STOTI DEL EVRA ITALJAN- SKO IME IZOLE					INDIJSKA REZISERKA (MIRA) REZISER PETAN								
LOJZE ROZMAN			METANJE PUŠČICE V TARČO DESNÍ PRI- TOK PADA					ZOŽEVANJE										
AMERIŠKI IGRALEC (WARREN)					LATVIJSKI REZISER (VLADIMIR) LEPOTNA KRALJICA			ALĀĀLOID V ČAJU	NORDIJSKO BOŽANSTVO TREH BOGOV SL. PESNICA (MAJDA)			REKA V JUGO- VZHODNEM KAZAH- STANU	NAŠ KOMIK (TADEJ)					
PRIPRAVA ZA MERJENJE TLAKA							BRIZANTNO RAZSTRE- LIVO											
PROGA ZA VLAK				ŠVEDSKA GOLFISTKA GRANT			PERUJSKI INDJANEC				SLIKAR IN GRAFIK JUSTIN							
BALETNIK IN KOREO- GRAF OTRIN				KNJIŽEV- NICA ZNIDARČIČ			NOVEJŠI MEDNA- RODNI JEZIK				HIŠNI IN POLJSKI GLODAVEC							

POMOČ: AMO-raper Socialec, CAPOTE-ameriški novelist (Truman), LERT-latvijski režiser (Vladimir), LINN-švedska golfistka Grant, NANIZEM-pritlikavost

PRAVILA NAGRADNE KRIŽANKE

Izpolnjen kupon z geslom pošljite v pisemski ovojnici do 10. 10. 2024 na naslov: Alpacem Cement, Anhovo 1, 5210 Deskle, s pripisom Križanka. Izmed kuponov s pravilnimi gesli bomo izžrebali šest nagrajencev ter podelili tri vrednostne in tri uporabne nagrade: 1. nagrada – 30 EUR, 2. nagrada – 20 EUR, 3. nagrada – 15 EUR; 4., 5., in 6. uporabna nagrada.

REZULTATI ŽREBANJA 40. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev gesla križanke 40/2023: **NOČNA IZMENA**

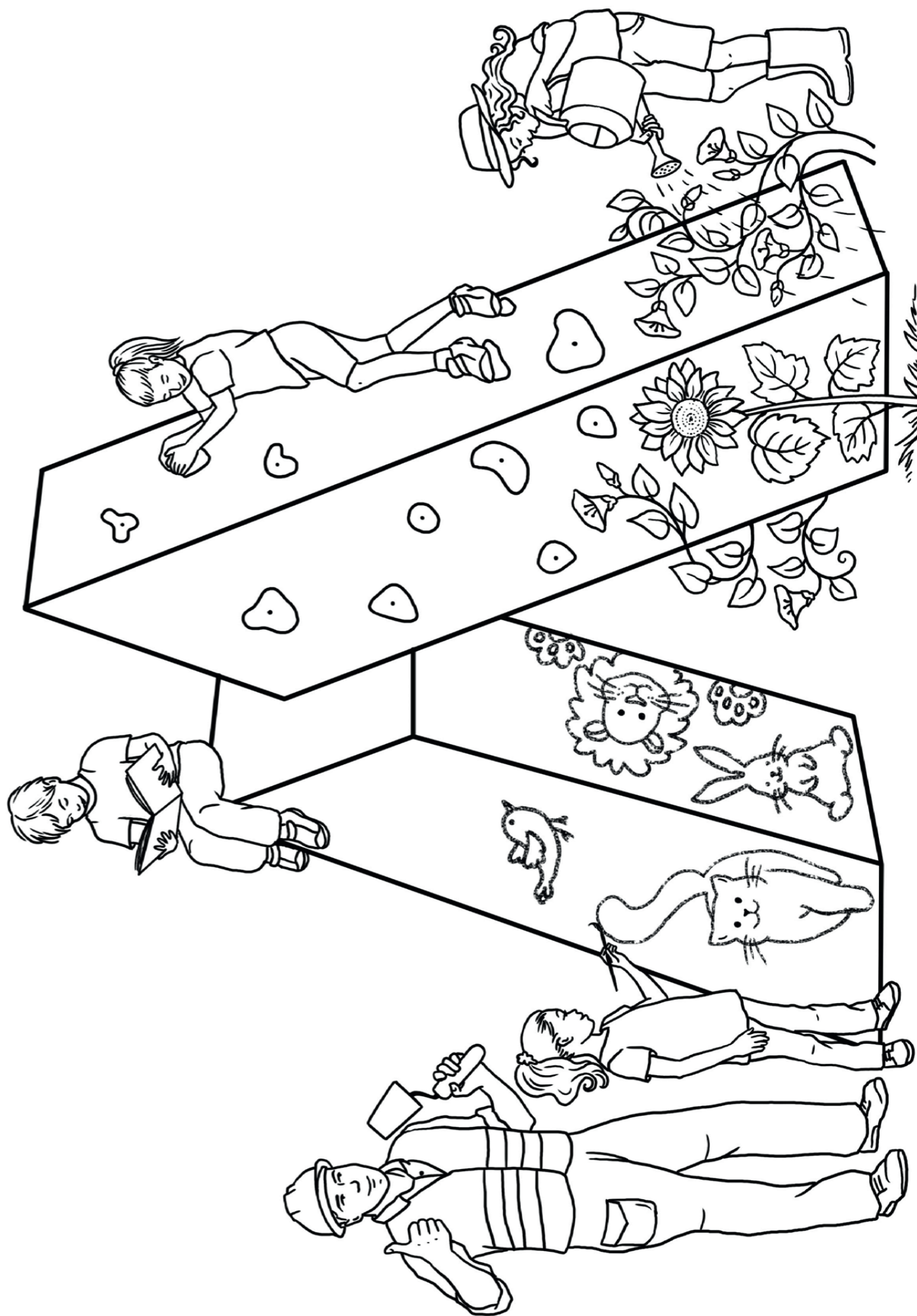
Izmed pravilno izpolnjenih kuponov smo izžrebali šest nagrajencev:

- 1. nagrada 30 EUR *Zoja Bucik, Kanal*
- 2. nagrada 20 EUR *Tomaž Prinčič, Ceglo*
- 3. nagrada 15 EUR *Sonja Colja, Deskle*
- 4. nagrada uporabna nagrada *Damijan Mihelj, Nova Gorica*
- 5. nagrada uporabna nagrada *Darko Markič, Lig*
- 6. nagrada uporabna nagrada *Aleš Kopač, Ljubljana*

Dobitnikom denarnih nagrad bomo zneske nakazali na osebni račun, uporabne nagrade pa bomo izžrebanim reševalcem poslali po pošti.

PROSIMO, DA POŠLJETE SAMO ORIGINALNE KUPONOV.

Ime in priimek:		KUPON - NAGRADNA KRIŽANKA ŠTEVILKA 41	
Naslov: - družba in organizacijska enota ali - domači naslov		Podpis:	
Telefon ali elektronska pošta: (za dogovor o dostavi nagrade)			
Rešitev gesla:			

Ilustrirala: Naja Simčič

NAPOVEDUJEMO

NOČNA IZMENA '24

Powered by **Alpacem**

SEVERINA • ŠANK ROCK
KINGSTON • ANSAMBEL STIL

30. AVGUST
DVORIŠČE
CEMENTARNE ALPACEM
VSTOP PROST

TAKO SMO
ZAŽURALI
LANI

www.nocnaizmena.si